

TRAFİK CEZALARINA YÜZDE 44 ORANINDA ZAM ⁶

Utandırılan tablo

Çocuklara yönelik istismar davaları artarken, mahkumiyet oranları geriledi. 2024'te açılan 31 bin 592 davadan yalnızca 6 bin 905 sanık mahkumiyet aldı. Bu tablo, çocuk mağduriyetlerinin yeterince giderilemediğine işaret ediyor

DOSYA VE DAVA SAYILARI KATLANDI

ADALET Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2024 yılı raporu, çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarındaki artışı gözler önüne serdi. Rapora göre, çocuk istismarına ilişkin hem dosya hem dava sayısında ciddi bir yükseliş yaşanırken, mahkumiyet oranlarının gerilemesi dikkat çekti. Buna göre 2015 yılına kıyasla 2024 yılında, Türk Ceza Kanunu'nun 103. maddesi kapsamında çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarıyla ilgili savcılıklarda açılan dosya sayısında yüzde 84 oranında artış kaydedildi. Aynı dönemde bu suçlarla ilgili açılan dava sayısı ise yüzde 47 oranında yükseldi. 2024 yılı itibarıyla mahkemelere intikal eden çocuk istismarı dosyası sayısı 31 bin 592'ye ulaşırken, bu dosyalardan 15 bin 227'si karara bağlandı.

BERAAT VE TAKİPSİZLİK ENDİŞE VERİYOR

31 bin 592 dosyadaki 16 bin 790 sanıktan yalnızca 6 bin 905'ine mahkumiyet kararı verildi. Bu oran, 2023 yılında açılan 14 bin 919 davada 7 bin 88 mahkumiyet kararıyla kıyaslandığında, mahkumiyet oranındaki düşüşü ortaya koyuyor. Dava sayısındaki artışa karşın mahkumiyet kararlarının gerilemesi, yargı sürecine yönelik güven sorunu da beraberinde getiriyor. Rapor, ayrıca takipsizlikle sonuçlanan ve beraatle neticelenen cinsel istismar davalarının da arttığını ortaya koydu. Bu durum, çocuk mağdurların haklarının korunması ve adaletin sağlanması konusunda ciddi endişelere yol açtı. Yargı sürecinde yaşanan bu tablo, çocukların uğradığı mağduriyetlerin yeterince giderilemediğine işaret ediyor. / 6'DA

ÇOCUK İSTİSMARI DOSYALARI ARTTI MAHKUMİYETLER DÜŞÜŞE GEÇTİ

Göçlerin sebebi Batılı ülkeler

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'de 4 milyon 33 bin göçmen bulunduğunu söylerken, insanları göçe mecbur bırakan durumun ise Batılı güçlerin politikası olduğunu ifade etti

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, her sene milyonlarca insanın terör ve yoksulluk nedeniyle doğdukları toprakları terk etmek zorunda kaldığını belirtti. Erdoğan, "Şu anda dünya genelinde 281 milyondan fazla göçmen var. İnsanları göçe mecbur eden çoğunlukla Batılı güçlerin politikası olmasına rağmen, iş gücü paylaşımına gelince hiçbirini göremiyorsunuz" diye konuştu. Türkiye'deki göçmen sayısını da açıklayan Erdoğan, "Türkiye'de 2 milyon 768 bini geçici koruma statüsündeki Suriyeli kardeşlerimiz 1 milyon 90 bini ikamet izni ile 176 bini de uluslararası koruma altındakiler olmak üzere toplam 4 milyon 33 bin göçmen var" dedi. / 6'DA

Belediyelere terör soruşturması

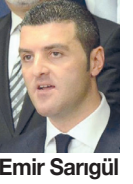
İSTANBUL Cumhuriyet Başsavcılığı, Şişli ve Sarıyer belediyelerinin 2014-2016 yılları arasında terör örgütü DHKP-C'ye ihaleler yoluyla finansman sağladığı iddiasıyla yürüttüğü soruşturmayı tamamladı. Aralarında eski Şişli Belediye Başkanı Hayri İnönü, eski Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç ve eski Şişli Belediye Başkan Yardımcısı Emir Sarıgül'ün de bulunduğu 25 kişi hakkında kamu davası açıldı. Soruşturmaya ilişkin kapsamlı bir açıklama yapılmazken, davanın süreci ve iddiaların detayları önümüzdeki günlerde netlik kazanacak.

Hayri İnönü

Şükrü Genç

Emir Sarıgül

Açlık savaşında son nokta

Terör devleti İsrail'in uzun süredir yardım girişlerini engellemesi nedeniyle Gazze'de açlık savaşı son noktaya ulaştı. Yardım gruplarının depoları boşalmış durumda

İSRAİLLİ GENERAL: HAMAS'I YENE BİLECEK GÜÇTE DEĞİLİZ ⁷

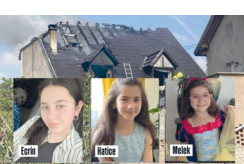

Samsun'da 3 ölü heyelan faciası

SAMSUN-ORDU kara yolunda bir alışveriş merkezinin yanında bulunan oto yıkama parkına toprak kayması meydana geldi ve kaya parçaları düştü. Toprak altında kalan 4 kişilik aileden 31 yaşındaki anne Çiğdem Kaya yaralı olarak kurtarıldı. Ekipler, baba Adem Kaya (35) ve çocukları Ayla Kaya (7) ile Açıyla Lina Kaya'ya (5) ulaştı. Toprak altından çıkarılan baba ve 2 çocuğunun hayatını kaybettiği bildirildi. Olayla ilgili soruşturma başlatılırken akaryakıt istasyonunun mesul müdürünün ardından sahibi de gözaltına alındı. / 3'TE

Fransa'daki yangında Türk çocuklar öldü

FRANSA'NIN Strasbourg kentinde yaşayan Rize nüfusuna kayıtlı İbrahim Kuru ve Ayşe Tutan Kuru çiftinin evinde bilinmeyen bir nedenle yangın çıktı. Yangın esnasında evde bulunan 13 yaşındaki Ecrin, 11 yaşındaki Hatice ve 5 yaşındaki kardeşleri Melek Kuru hayatını kaybetti. Yangınla ilgili geniş çaplı bir soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

YARDIM gruplarının depoları, İsrail ile Hamas arasında ocak ayı ortasında yürürlüğe giren ve mart başında sona eren ateşkes sırasında dolmuştu. Şimdi ise boşlar. Bir Birleşmiş Milletler yetkilisi, "Artık onlara verecek bir şey kalmadı, bu yüzden son malzemeler tükendiğinde mutfaklar kapanmak zorunda kalacak. Şu anda insanlar iyi dayanıyor ama diğer krizlerden biliyoruz ki işler kötüye gittiğinde çok hızlı kötüleşiyor ve o noktadan çok uzak değiliz" dedi. / 7'DE

İspanya ve Portekiz karanlığa gömüldü

İSPANYA ve Portekiz'in büyük bölümünde elektrik kesintileri nedeniyle kaos yaşandı. İki ülkede aynı anda başlayan kesinti, siber saldırı ihtimalini gündeme getirdi. Metrolar boşaltılırken, trafik ışıklarının çalışmaması nedeniyle kargaşa yaşandı.

FRANSA'NIN Strasbourg kentinde yaşayan Rize nüfusuna kayıtlı İbrahim Kuru ve Ayşe Tutan Kuru çiftinin evinde bilinmeyen bir nedenle yangın çıktı. Yangın esnasında evde bulunan 13 yaşındaki Ecrin, 11 yaşındaki Hatice ve 5 yaşındaki kardeşleri Melek Kuru hayatını kaybetti. Yangınla ilgili geniş çaplı bir soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

İSTANBUL Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) yönelik yolsuzluk soruşturması kapsamında gözaltına alınan ve Ekrem İmamoğlu'nun koruması olan özel güvenlik çağlar Türkmen'in ifadesi ortaya çıktı. Türkmen, kameraların bantlanması ve jammer cihazının taşınmasının rutin bir uygulama olduğunu ve kimseden talimat almadığını söyledi. Öte yandan operasyon kapsamında gözaltı sayısı 52'ye yükseldi.

Emniyetten jammer açıklaması

EMNİYET Genel Müdürlüğü'nden jammer açıklaması geldi. Emniyet, belediye başkanlarının jammer kullanmasının yasak ve yetkisiz olduğunu açıkladı. İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ise kendisinin jammer kullanmadığını dile getirip İmamoğlu'na tepki gösterdi.

Önder'in durumu kritik

DEM Parti milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in son durumuna ilişkin açıklama geldi. "Şu an başka bir kırılma noktasındayız" diyen doktorlar, Önder'in beyin ödemi olduğunu ve beyninin şiştiğini dile getirdi. Doktorlar, "Uyanma yok, reflekslerde belirti yok. Bir mucize için çalışıyoruz" dedi.

'Mobil ev'e ilgi arttı

TÜRKİYE'DE konut fiyatlarının yükselmesi ve alım gücünün düşmesiyle birlikte, ev sahibi olamayan vatandaşlar ile depreme karşı güvenli konut arayışında olanlar, alternatif çözümlere yöneliyor. Son dönemde, özellikle maliyeti geleneksel yapılara göre daha düşük olan konteyner ve prefabrik evlere ilgi artış gösteriyor. / 6'DA

Türkiye askeri harcamalarını son 10 yılda yüzde 110 artırdı

STOCKHOLM Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün 2024 raporu Türkiye'nin de aralarında bulunduğu birçok ülkenin savunmaya daha fazla harcama yaptığını ortaya koydu. Rapora göre, Türkiye'nin askeri harcamaları son 10 yılda yüzde 110 arttı. Küresel askeri harcamalar ise bir önceki yıla göre yüzde 9,4 artışla 2 trilyon 718 milyar dolara ulaşarak rekor kırdı. / 6'DA

68 ilde siber suç operasyonu

İÇİŞLERİ Bakanı Ali Yerlikaya, yasa dışı bahis, nitelikli dolandırıcılık, çevrimiçi çocuk müstehcenliği ve bilişim sistemlerine girme suçlarına yönelik operasyon düzenlendiğini açıkladı. Yerlikaya, 169 kişinin gözaltına alındığını, 20'sinin tutuklandığını bildirdi.

ÇİN ŞİSEKEN ÇIKTI!
TURAN GÜZEL 3'TE

TÜRKİYE'DE BELEDİYEÇİLİK: BOYA-BADANA
AHMET SANDAL 7'DE

KENDİ YERİNİ DOLDUR
UĞUR CANBOLAT 10'DA

ISBN 978-924589276-2
9 789245 892762

BESTEKİ FON BÜYÜKLÜĞÜ MART AYINDA 1.4 TRİLYONA YAKLAŞTI ^{5'TE}

UEFA ŞAMPİYONLAR LİGİ'NDE YARI FİNAL HEYECANI BAŞLIYOR ^{11'DE}

FENERBAHÇE BEKO DÖRTLÜ FİNAL İÇİN PARİS'TE PARKEYE ÇIKIYOR ^{11'DE}

ARDA TURAN: GALATASARAY BİZE GÖRE DAHA HAZIR DURUMDAYDI ^{11'DE}

Sağlık turizmminde “dijital kimlik”

Sağlık Bakanlığı, sağlık turizminde kayıt dışı faaliyetlerin önüne geçmek amacıyla, kişilerin sağlık hizmetine başvurduğu andan itibaren tüm süreçlerinin izleneceği "dijital kimlik" uygulamasını hayata geçirecek.

SAĞLIK Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. (USHAŞ) Genel Müdürü Behlül Ünver, Edirne'de düzenlenen Balkan Sağlık İş Forumu'nda, basın mensuplarına Türkiye'nin sağlık turizmi hedefleri ve bu konuda atılacak yeni adımlara ilişkin açıklamalarda bulundu.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı arasında yürütülen işbirliği sayesinde, tanıtım faaliyetlerinin artık daha merkezi ve organize bir şekilde yürüyeceğini vurgulayan Ünver, "USHAŞ olarak HealthTürkiye platformu üzerinden, Türkiye'nin sağlık hizmetlerini küresel ölçekte tanıtacağız. Kültür ve Turizm Bakanlığının yurtdışı tanıtım ağını ve Ticaret Bakanlığının destek mekanizmalarını da kullanacağız. Bu ortaklık, sağlık turizmi için tarihi bir sıçrama anlamına geliyor." dedi.

Ünver, Tıqtanıtım faaliyetlerinin yanı sıra sağlık turistlerinin Türkiye'de güvenli ve kaliteli hizmet almalarını sağlamak için yeni dijital sistemlerin de geliştirileceğini bildirerek, şu bilgileri paylaştı:

"Sağlık turistleri için bir tür dijital kimlik oluşturacağız. Sağlık hizmetine başvurduğu andan itibaren

tüm süreçler bu kodla izlenebilecek. Böylece hem hasta güvenliği sağlanacak hem de sağlık turizmindeki kayıt dışı faaliyetlerin önüne geçilecek. Ayrıca ülkeden ayrıldıktan sonra da bu kişilere ulaşış hizmet sonrası memnuniyetlerini ölçeceğiz."

Otellerde "karekod" uygulaması

USHAŞ Genel Müdürü Ünver, turistlerin sağlık hizmetlerine erişiminin kolaylaştırılması bakımından hayata geçirilecek olan önemli bir düzenlemenin de "karekod" sistemi olacağını açıkladı.

Ünver, "Türkiye'de sağlık hizmeti almak üzere gelen yabancılar, konakladıkları otellerde odalarına yerleştirilecek, karekodları okutarak 'HealthTürkiye' portalına

yönlendirilecek. Burada hangi hastanelerden hangi hizmetleri alabileceklerini, ücretlendirme bilgilerini ve haklarını öğrenebilecekler. Ayrıca şikayetlerini veya memnuniyetlerini anında bildirebilecekler" diye konuştu.

Bu uygulamanın hem hizmet kalitesini yükselteceğini hem de olası yanlış yönlendirmeleri ve mağduriyetleri ortadan kaldıracığını vurgulayan Ünver, sağlık turizminde yaşanan hızlı büyümeye rağmen kalite standartlarının korunması için de önemli adımların atılacağını söyledi.

Yeni dönemde sağlık turizmi hizmet sağlayıcıları için daha sıkı regülasyonlar ve denetim mekanizmaları getirileceğini ifade eden Ünver, komplikasyon sigortası zorunluluğu, akreditasyon bel-

gelerinin yenilenmesi ve hasta memnuniyet kriterlerinin sıkı takibi gibi uygulamaların hayata geçirileceğini, Türkiye'nin sadece uygun fiyatla değil üstün hizmet kalitesiyle de anılacağını, sektörde merdiven altı faaliyetlere asla izin verilmeyeceğinin altını çizdi.

5 kıtada irtibat ofisi kurulacak

Ünver, Türkiye'nin sağlık turizmi stratejisinin sadece ülke içinde değil, yurtdışında da aktif olacağını belirterek, Balkanlar, Orta Asya, Afrika ve Avrupa başta olmak üzere, 5 kıtada birçok bölgede irtibat ofisleri ve Türk hastaneleri kurmayı planladıklarını aktardı.

Gazze ve Kuzey Irak'ta hastane projeleri, Edirne merkezli olarak Bulgaristan ve Yunanistan'da yeni merkezler üzerinde çalıştıklarını aktaran Ünver, ABD, İngiltere ve Almanya gibi ülkelerde de özel ihtiyaca yönelik merkezler kurulmasının hedeflendiğini söyledi.

Ünver, "İngiltere'de ağırlıklı olarak diş sağlığı, Almanya'da yaşlı bakımı ve kozmetik sağlık alanında güçlü bir talep var. Moskova'da bir irtibat ofisi kurulması gündemde. Her bölgenin ihtiyacına göre uzmanlaşmış merkezler kurmayı hedefliyoruz." dedi. **(AA)**

Damarı yırtıldı sağlığına kavuştu

ESKİŞEHİR Şehir Hastanesi'nde, kalpten çıkan ana damar olan aortta ikinci kez yırtık tespit edilen 50 yaşındaki İhsan Arıkan, yaklaşık 8,5 saat süren ameliyatla sağlığına kavuştu.

Allah'a sonra Çağrı hocama ve ekibine güvendim. Onlar da ellerinden gerekeni yaptılar. Şükür bugünlere ulaştım." ifadelerini kullandı.

Biri otizmlili olmak üzere iki çocuk babası olduğunu kaydeden Arıkan, ameliyatlarında görevli tüm sağlık çalışanlarına teşekkür etti.

Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniğinde görevli Doç. Dr. İbrahim Çağrı Kaya şu ifadeleri kullandı:

"Kontrollerde, hastanın beynini ve kollarını besleyen hayatı damarların çıktığı aort kökünde yeni bir yırtık tespit ettik. Ayrıca aort kapağında da yetmezlik gelişmişti. Bu durum başlı başına çok zor bir ameliyatkten bir de yeni kalp ameliyatı olmuştur. İkinci kalp ameliyatları, 'redo cerrahi' grubuna giriyor ve riski en az iki kat artırıyor."

Ameliyatın planlanmasıyla günler sürdüğünü aktaran Kaya, operasyonun tüm adımlarının defalarca simüle edildiğini vurguladı.

Göğüs kafesinin ikinci kez açılmasının ciddi bir risk olduğunu dile getiren Kaya, "Kalbi ortaya çıkardıktan sonra aort kapağını değiştirdik. Aynı anda yapay damar üzerinden beynine ve kollarına giden damarlara baysap yaptık. Ardından hibrit ameliyat yöntemiyle göğüs atardamarına kadar olan yaklaşık 40 santimetrelilik yırtık bölgeyi kapalı yöntemle onardık. Bu tür kombine ameliyatlar, yüksek deneyim ve koordinasyon gerektiriyor." diye konuştu.

Bu tür ameliyatların nadir görüldüğünü ifade eden Kaya "Aort yırtıkları genç hasta grubunda binde birden az rastlanan bir durum. Aynı damarda ikinci kez yırtık gelişmesi ise çok daha nadir. Bu hastaların yeniden ameliyata alınması ve sağ çıkma olasılığı çok düşüktür." dedi. **(AA)**

İhsan Arıkan, gazetecilere yaptığı açıklamada, ilk rahatsızlığını çalıştığı iş yerinde yaşadığını söyledi.

Kasığındaki ağrıyla hastaneye başvurduğunu anlatan Arıkan, "Bu ağrıyı önce apandisit sandım. Sonra aort yırtığı olduğunu söylediler, iç kanamam varmış. Hemen ameliyata alınmam gerektiğini belirtip Eskişehir Şehir Hastanesine sevk ettiler. Ambulansla buraya geldiğimi hatırlıyorum." dedi.

Arıkan, aort damarında ikinci kez yırtık tespit edilmesi üzerine tüm riskleri kabul ettiğini dile getirerek, "Hocam bayramdan sonra geleyim dedim ama onlar bu süreçte riskin daha da artacağını anlattılar. Ben de 'Vadem geldiyse ölürüm ama gelmediyse yaşarım.' dedim. Önce

Türk doktorlar Tanzanya'da

TÜRK İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ile Can Veren Eller Derneği işbirliğinde, Tanzanya'nın Zanzibar bölgesinde yüzlerce hastaya poliklinik ve cerrahi müdahale hizmeti sunuldu.

TİKA'dan yapılan yazılı açıklamaya göre Türkiye'den giden gönüllü sağlık ekibi tarafından Zanzibar'daki Mnazi Mmoja ve Kiwunge hastanelerinde poliklinik hizmetlerinden ameliyatlara kadar pek çok sağlık hizmeti verildi.

Mnazi Mmoja ve Kiwunge hastanelerinde Tanzanyalı sağlık çalışanlarıyla birlikte genel cerrahi, göz ve kadın hastalıkları, jinekolojik onkoloji ve üroloji alanlarında

yaklaşık 200 hastaya cerrahi işlem uygulandı.

Program süresince gönüllü akademik kadro ilgili branşlarda eğitim vererek yerel sağlık kapasitesinin güçlendirilmesine katkı sağlarken hastaların durumları detaylı şekilde değerlendirildi, gerekli bilgilendirmeler yapıldı ve tedavi planlamaları oluşturuldu.

Yerel makamlar, bölgedeki sağlık hizmetlerine sundukları katkılardan dolayı Can Veren Eller Derneği ile TİKA'ya teşekkürlerini iletti.

TİKA, Afrika kıtasında sağlık alanında yürüttüğü destek çalışmalarına gelecek de devam edecek. **(AA)**

YEDAM Bitlis'te yoğun mesaide

BİTLİS'te Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM) görevlileri, insanları bağımlılıktan kurtarmak ve farkındalık oluşturmak için mesai yapıyor.

Kentte 4 yıldır hizmet veren YEDAM, psikolog ve sosyal hizmet uzmanlarıyla bağımlılıkla mücadele konusunda insanlara danışmanlık hizmeti veriyor, okullarda öğrencileri bilgilendiriyor.

Merkezde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları, bağımlılığın önlenmesi ve bu konudaki farkındalığın artması amacıyla okullarda, kamu kurumlarında, gençlik merkezlerinde, üniversitede ve cezaevlerinde eğitimler düzenliyor.

İl merkezi ve ilçelerde yaptıkları etkinliklerde

çocuklarla, gençlerle ve yetişkinlerle bir araya gelen uzmanlar, bağımlılıkla mücadele konusunda hazırlanan broşürleri dağıtıyor, teknoloji, tütün, alkol, madde ve kumar bağımlılığının zararlarını anlatıyor.

"Tedavi de bir gönüllülük işidir"

Güroymak Gençlik Merkezi işbirliğiyle Güroymak Anadolu Lisesinde düzenlenen etkinliğe katılan sosyal hizmet uzmanı Yaren Mutlu, öğrencilere bağımlılığın zararlarını anlattı.

Yaren, AA muhabirine, bağımlılıkla mücadelede gençlere farkındalık kazandırmanın çok önemli olduğunu söyledi. **(AA)**

Romatizmal yapay zeka ile görselleştirildi

KAYSERİ'de, Erciyes Üniversitesi İç Hastalıkları Romatoloji Bilim Dalı öğretim üyelerince açılan sergide, romatizmal hastalıkların vücuda verdiği hasarlar, tedavi öncesi ve sonrası durum yapay zeka desteğiyle hazırlanan fotoğraflarla anlatılıyor.

"Romatizmal hastalıklar görünmez değildir" konulu sergi, Büyükşehir Belediyesi Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesi'ndeki Sanat Galerisi'nde açıldı.

ERÜ İç Hastalıkları Romatoloji Bilim Dalı öğretim üyesi

Doç. Dr. Soner Şenel ile Çocuk Romatoloji Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Aysenur Paç Kısaarslan'ın hazırladığı serginin açılışına, Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, ERÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Durmuş ile bölümün takibindeki hastalar ve uzman doktorlar katıldı. **(AA)**

ÇİN ŞİŞEDEN ÇIKTI

TURAN GÜZEL

Bir yandan kavga ediyorlar, ama bir yandan da birbirlerine ekonomik olarak bağımlılar. Çin, ABD'nin en büyük borç verenlerinden biri (ABD tahvillerinin büyük kısmı Çin'de). ABD de Çin'den devasa miktarda ürün ithal ediyor.

Teknoloji alanında savaş var, ama Çinli şirketlerin bir kısmı hâlâ Amerikan teknolojilerine bağımlı (örneğin yarı iletken çipler, yazılımlar).

Siyasi olarak sert söylemler oluyor, ama perde arkasında bazı konularla diplomatik kanallar hep açık tutuluyor (iklim değişikliği gibi).

Tayvan krizi üzerinden tansiyon yükselse de, iki taraf da doğrudan bir savaşı şimdilik istemiyor çünkü sonuçları her ikisi için de ağır olur.

Yani aslında bu ilişki dost değil, düşman da değil... Belki de en doğru tanım: “stratejik rakip ve mecburi partner”.

Bu gri dengeyi bozacak veya güçlendirecek çok faktör var. Biraz da geleceğe dair olası senaryolardan bahsedecek olursak Örneğin: 5-10 yıl içinde bu kavga hangi yöne evrilebilir?

Mesela ABD geçmişte Çin'e herhangi bir yaptırım yaptı mı ?

Evet, hem de birçok kez yaptı!

Özellikle son 10-15 yılda ABD, Çin'e yönelik çeşitli yaptırımlar ve kısıtlamalar uyguladı. Hatta bazıları hâlâ etkili. Şöyle birkaç örnek vereyim: Ticaret Savaşı (2018-2019):

Trump yönetimi döneminde ABD, Çin'den ithal edilen yüz milyarlarca dolarlık ürüne ek gümrük vergileri koydu. Çin de misilleme yaptı. Bu olay, iki ülke arasında ciddi ekonomik sürtüşmelere yol açtı.

Huawei ve ZTE'ye Yaptırımlar:

ABD, Çinli teknoloji devleri Huawei ve ZTE'yi ulusal güvenlik tehdidi ilan ederek, Amerikan şirketlerinin bu firmalarla teknoloji satmasını yasakladı. Özellikle Huawei, bu yüzden 5G konusunda büyük bir darbe aldı.

İnsan Hakları Yaptırımları:

Çin'in Sincan bölgesindeki Uygur Türklerine yönelik politikaları nedeniyle bazı Çinli yetkililere ve şirketlere seyahat yasakları ve mali yaptırımlar uygulandı.

Hong Kong Yasası (2020):

Hong Kong'un özerkliğini zayıflattığı için Çinli yetkililere yönelik ekonomik yaptırımlar getirildi.

Çip ve Yüksek Teknoloji Kısıtlamaları (2022-2023):

ABD, Çin'in ileri düzey çip teknolojilerine erişimini engellemek için büyük bir hamle yaptı. Amerikan firmalarının geliştirmiş çip üretim makinelerini Çin'e satmasını yasakladı. Bu adım Çin'in yapay zekâ ve süper bilgisayar alanındaki hızını kesmeyi hedefliyor.

Yani özetle: ABD, Çin'e karşı ekonomik, teknolojik ve insan hakları üzerinden farklı alanlarda yaptırımlar uyguladı.

Ama tamamen koparmadı ilişkileri, çünkü dediğimiz gibi, olaylar hep “gri bölgede” devam etti.

Biraz daha geriye, 30 – 40 yıl geriye gitmek istiyorum zira Çin'in devasa gelişimini on ve ya yirmi yıla bağlamak olacak şey değil.

Çin'in bu büyük sıçramasını sadece son 10-20 yılın hikayesi gibi görmek büyük bir hata olur. Aslında 40 yıldır adım adım örülmüş bir dönüşüm bu.

Şöyle kısaca 30-40 yıl öncesine gidelim: “Zengin olmak ayıp değildir” diye ünlü bir sözü vardır Deng'in.

1978: Deng Xiaoping önderliğinde Çin “reform ve dışa açılma” politikalarını başlattı.

Çin, ilk defa serbest piyasa öğelerini ekonomiye soktu.

1980'ler: ABD ve Çin arasında yakınlaşma dönemi yaşandı.

Soğuk Savaş ortamında Çin, Sovyetlere karşı bir “denge unsuru” gibi görülüyordu.

ABD, Çin'e yatırımların ve teknolojinin yolunu açtı. Çin'e ucuz üretim yatırımları aktı.

1989: Tiananmen olayları oldu (gençlik protestoları ve sonrasında baskı).

ABD, buna tepki olarak Çin'e bazı sınırlı yaptırımlar uyguladı:

Silah satışı yasaklandı, Üst düzey askeri ilişkiler askıya alındı.

Ama ekonomik ilişkiler hız kesmedi çünkü Çin'in ucuz iş gücü batılı şirketler için çok cazipti.

1990'lar: Çin, Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) katılmaya çalıştı.

ABD bunu destekledi çünkü Çin'in sisteme en-

tegre olunca “liberalleşeceğini” sönmüleneceğini, kendi hegemonist sistemine tabi olup asimile olacağını zannetti,

2001: Çin resmen DTÖ'ye katıldı.

Bundan sonra Çin'in ihracatı patladı ve sanayi üretimi inanılmaz büyüdü.

ABD şirketleri Çin'de fabrikalar açtı, Çin mal-

ları ABD pazarını doldurdu.

(Bugün bildiğimiz “Made in China” dünyasının temelleri işte o zaman atıldı.)

2000'ler: ABD teknolojisi ve finansı Çin'in büyümesine büyük katkı sağladı.

(Microsoft, Intel, Apple gibi devler Çin'de üretim üsleri kurdu.)

2008 Küresel Krizi: ABD ve Avrupa krizle boğuşurken, Çin devasa altyapı yatırımları yaptı.

Ekonomisi büyümeye devam etti ve küresel güç olma yolunda hızlandı.

Kısaca:

ABD, 1980'lerden 2000'lere kadar Çin'in büyümesine zımnı destek verdi.

2010'lara gelindiğinde Çin, artık sadece bir “üretim atölyesi” değil, yüksek teknoloji ve global liderlik iddiası olan bir ülke haline geldi.

İşte tam o noktada ABD “Bu iş kontrolden çıkıyor!” diyerek sertleşmeye başladı.

Bu yüzden senin hissettığın doğru:

Çin'in bugünkü konumu, on yılın değil, en az

40 yıllık uzun vadeli bir sürecin ürünü.

İstersen şimdi bir adım daha atıp şunu tartışalım mı:

ABD Çin'in büyümesini ne zaman gerçekten

“tehlike” olarak görmeye başladı?

Çin Şişeden çıktı!

ABD Çin'i ne zaman “gerçek tehdit” olarak algılamaya başladı? 2000'lerin sonuna kadar ABD'nin genel yaklaşımı şöyleydi:

“Çin büyürse, zenginleşir. Zenginleşince daha

liberal, daha Batı yanlısı olur.” Yani Çin'i ekono-

mik sisteme entegre ederek evcilleştirmek gibi bir strateji vardı.

2010'lar başı (özellikle 2012-2015 arası) ise ciddi bir değişim başladı.

Çünkü o sırada Çin:

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi oldu

(2010'da Japonya'yı geçti),

Yüksek teknolojiye (yapay zekâ, uzay teknolo-

jileri, 5G gibi) dev yatırımlar yaptı,

Askeri gücünü güçlendirmeye başladı (özel-

likle Güney Çin Denizi'nde üsler kurdu),

“Made in China 2025” adında bir dev sanayi

stratejisi açıkladı — hedef: dünyada yüksek teknoloji lideri olmak!

ABD işte o zaman şunu fark etti:

“Biz Çin'in yalnızca bir üretim üssü olacağını

sandık ama Çin doğrudan bizim küresel lider-

liğimize meydan okuyor!”

Özellikle birkaç olay kırılma noktasıdır:

2015: Çin'in siber casusluk ve Amerikan şirketlerinden teknoloji çalınması iddiaları ortaya çıktı.

2017: Trump yönetimi açıkça Çin'i “stratejik rakip” ilan etti. (Önceki başkanlar bunu açıkça söylememişti.)

2018: Ticaret savaşı resmen başladı. 2020

sonrası: Pandemi, tedarik zinciri krizleri ve

Tayvan meseleleri Çin'le ilgili endişeleri iyice

büyüttü.

Kısaca: 1980-2010 arası: Çin'in büyümesi teşvik edildi.

2010 sonrası: Çin'in büyümesi artık tehdit olarak algılanmaya başladı.

2018'den itibaren: Açık rekabet ve mücadele dönemi.

ABD neden Çin'in büyümesini kontrol etmek-

te geç kaldı? Sanırım esas soru bu!

Gerçekten de esas soru bu:

“ABD Çin'in büyümesini neden zamanında

kontrol edemedi?”

Konu ve dolayısıyla cevap biraz çok katmanlı,

ama ana hatlarıyla şöyle toparlayabiliriz:

1. Yanlış Beklenti: Çin liberalleşecek sanıldı

ABD ve Batı dünyası, Çin ekonomik olarak büyüyünce otomatikman demokrasiye yakla-

cağını düşündü.

(Tıpkı Güney Kore veya Tayvan gibi...)

Ama Çin başka bir yol çizdi:

Ekonomik olarak serbestleşti,

Siyasi olarak ise otoriter yapısını daha da

güçlendirdi.

Bu Batı için büyük bir stratejik yanlış oldu.

2. Kâr Hırsı: Amerikan şirketleri Çin'den aşırı kâr etti

Çin ucuz iş gücü ve dev pazar sununca:

Apple, Microsoft, Nike, GM gibi devler Çin'e

yatırım yağdırdı,

Wall Street bankaları Çin piyasasından mil-

yarlarca dolar kazandı.

Yani Amerikan iş dünyası Çin'le ekonomik

bağların derinleşmesini teşvik etti, “aman boz-

mayın” dedi.

Bu yüzden siyasi hamleler hep geciktirildi.

3. Soğuk Savaş Sonrası Rahatlığı: Tek rakip

Sovyetler'di

1990'larda Sovyetler Birliği çöktü.

ABD, kendisini “dünyanın tek süper gücü”

olarak gördü.

Bu rahatlık yüzünden Çin gibi yükselen ülkel-

er hafife alındı.

4. Çin'in Sessiz Büyümesi: “Alçakgönüllü pro-

fil” stratejisi

Deng Xiaoping'in bir sözü vardı:

“Gücünüzü gizleyin, zamanınızı bekleyin.”

Ve işte bütün bu olayların çıbanbaşı diye-

ceğimiz ana etken de bu mantıklı, akıllı ve son

derece stratejik taktikti.

Çin yıllarca çok düşük profile, “tehdit değiliz” havasında büyüdü.

ABD de Çin'in gerçek potansiyelini çok geç

fark etti.

5. ABD İç Krizleri ve Dikkat Dağınıklığı

2001: 11 Eylül saldırıları,

2000'ler boyunca Irak ve Afganistan

savaşlarına saplanma,

2008: Küresel finans krizi,

2010'lar: İç siyasi kutuplaşma.

Bütün bu olayları gayet sabırlı ama son

derece dikkatle takip eden Çin, söylem düzeyinde

bile olsa herhangi bir ABD karşıtlığı içerisinde

olmayarak ABD'ye güven verirken kendi güvenli

gelişiminin ve küresel aktör olma yolunda ki

bütün taşları temizliyordu.

Hal böyle olunca ABD, dikkatinin büyük kısmı

Orta Doğu ve iç krizlere kaydı.

Çin ise bu boşlukta sessizce ve hızla ve güven-

le güçlendi.

ÖZET:

ABD, Çin'in yükselişini hem yanlış okudu, hem

de kendi çıkarlarına çok fazla odaklandığı için

erken müdahale edemedi.

Son sorumuz şu olsun!

“ABD Çin'i şimdi durdurabilir mi, yoksa artık

çok mu geç?”

(Çünkü bu soru artık Washington'da en çok

tartışılan ve baş ağrıtan bir konu)

Artık ne yapılırsa yapılsın, Çin'in dünya

sahnesindeki varlığı geri döndürülemez bir

gerçek.

ABD bile bunu biliyor aslında — mesele artık

“durdurmak” değil, yönetebilmek, dengeleye-

bilmek üzerine kurulu.

Durdurabilmesinin kendisi için büyük be-

deller doğuracağını bilen ABD, kontrol edebilir,

dengeleyebilir ve yönetebilir miyim taktiğine

dönerken kerhen ve zımnen bir kabul ise

sonuç, dünyanın çok kutuplu bir düzene doğru

kayıyor olduğu gerçeğidir.

ABD

Çin

Avrupa

Hindistan

Hatta Güney Amerika'dan Brezilya gibi ülkel-

er...

Bu yenedünya düzeni daha karmaşık, daha gri,

her şey gri tonlarda akıyor artık.

Malum ABD'nin Çin politikası Rusya, ve

İran yakınlaşmasını ve oradan da Ukrayna'nın

Rusya'ya peşkeş çekilmesini doğurdu.

ABD'nin Çin'e karşı izlediği sert politika,

gerçekten de küresel jeopolitik dengeleri önemli

ölçüde şekillendiriyor ve bir domino etkisi

yaratıyor. Çin ve ABD arasındaki gerilim, başka

aktörlerin de pozisyon almasına neden oluyor.

Çin'in yükselişi ve ABD'nin bu durumu dene-

tleme çabaları, Rusya ve İran gibi ülkelerle yakın-

laşmayı hızlandırdı. Özellikle son yıllarda, Çin'in

Rusya ve İran ile daha güçlü ekonomik, siyasi ve

askeri bağlar kurması, bu ülkelerin ABD karşıtı

bir blok oluşturmalarına zemin hazırladı.

Bunu adım adım inceleyelim:

1. Çin-Rusya Yakınlaşması

Rusya'nın Batı'ya karşı artan tepkisi:

2014'teki Kırım Krizi sonrası, Batı ülkeleri

Rusya'ya ekonomik yaptırımlar uyguladı.

Bu durum, Rusya'nın Çin ile ilişkilerini

geliştirmeye zorladı. Özellikle enerji alanında

işbirliği derinleşti:

Çin, Rusya'dan devasa miktarda petrol ve

doğal gaz almaya başladı. Bu ticaret Çin'in Avrupa

ve ABD'ye oranla daha ucuz enerji ulaşımına

sebep olurken diğer taraftan da Çin, Rusya'nın

doğal kaynakları için bir pazar haline geldi.

Sibirya'daki altyapı projeleriyle Çin, Rusya'nın

bölgesel kalkınmasına katkıda bulunurken

Rusya'nın Batı sınırlarının tahkim edilmesi

demek Çin'in de her bakımdan güvenliğinin

sağlandığı anlamına gelmekeydi.

Ortak jeopolitik çıkarlar:

Hem Çin hem de Rusya, ABD'nin küresel hege-

monik gücüne karşı bir denge unsuru oluşturmak

istiyor. Her ikisi de Batı'nın müdahalesine karşı

bir çok kutuplu dünya düzenini savunuyor.

Ukrayna Krizi ve Çin'in Rusya'yla Desteği:

2022'deki Ukrayna savaşında, Çin başlangıç-

ta “tarafsız” duruyor gibi görünse de, Rusya'yı

dolaylı yoldan desteklemeye devam etti.

Çin, ABD'nin NATO genişlemesi ve Ukrayna'yı

Batı'ya entegre etme politikalarını doğrudan

tehdit olarak gördü.

Çin, Rusya'nın yaşadığı yaptırımlar yüzün-

den enerji ve finansal destek sağlayarak Rusya

ile sağlam bir tampon bölge oluşturarak sessiz,

güvenli ama daha bir hızlı büyüüşünün de

anahtarı yine kendisi oldu. Batı'ya karşı ortak bir

cephe oluşturdu.

2. Çin ve İran Yakınlaşması

İran'a uygulanan yaptırımlar:

ABD'nin 2018'de İran ile yapılan nükleer

anlaşmadan çekilmesi ve yaptırımlar uygulaması

(Trump'ın politikası), İran'ı Çin'e daha yakın hale

getirdi.

İran, Çin ile stratejik işbirliğini derinleştirmeye

başladı:

Enerji anlaşmaları: Çin, İran'dan petrol ithal

etmeye başladı, Batı'nın yaptırımlarına rağmen

İran, Çin'e daha fazla enerji tedarik etmeye yöneldi.

Çin, tıpkı Rusya gibi İran'dan da ucuz enerji

sağlarken İran yeni bir Pazar ve stratejik ve de

güçlü bir partner bularak AB ve ABD'ye başka bir

Prenses, kurbağa ve Avrupa ordusu masalı

Avrupa Ordusu ve Avrupa otonomisi düşüncesi esasen kendisini kurtaracak prensini bekleyen, kulede mahkum bir prenses gibi yıllardır transatlantik ilişkilerde yaşanan her çatlakta gözünü pencereye dikerek dışarıdaki sesleri dinliyor.

HUDSON Enstitüsü Kıdemli Araştırmacısı Dr. Can Kasapoğlu, Transatlantik ittifakı dengelerinin değişmesi çerçevesinde Avrupa savunma kapasitesinin gerçeklerini AA Analiz için kaleme aldı.

Avrupa güvenlik ve savunma konularını, Avrupa çalışmaları normatif paradigmasıyla değerlendirmenin kaçınılmaz bir analitik sorunu var: Masalın sonunda prensesin kurbağayı öpeceğine, kurbağanın beyaz atlı prense dönüşeceğine, hikayenin de mutlu bitmesi gerektiğine yönelik mutlak bir obsesyon. Zira, ilgili sahada hakim liberal yaklaşım, çoğu zaman acı ve basit olan jeopolitik tehditlerin ve realpolitik gerçeklerin gözden kaçmasına neden olmakta, gerçeklere inanmayı reddetmekte.

Transatlantik siyasi farklılıkların belirginleştiği ve Washington’la Brüksel arasındaki çatlakların da ön plana çıktığı bir konjonktürde ortaya atılan yorumlar, savunma istihbarat analizinden ya da milli güvenlik siyasası değerlendirmesinden çok, içinde iynin ve kötünün mücadelesinin hakim olduğu epik hikayelere dönüşüyor. Oysa profesyonel düzeyde askeri bilimler çalışmaları ve savunma planlaması, çoğu zaman matematik modellemelerle ifade edilen, birçok vechesi katı bilimselliğe dayanan, birçok boyutları da harp sahasında test edilebilen ya da harp tarihinde yazılan olgular-dan müteşekkildir.

Cari siyasi-askeri meselelerin dünyasında cadılar, uçan atlar, sihirli değnekler yok. Bu dünyada, Kuzey Kore lideri Kim Jong Un’un, kendi askeri danışmanı da dahil olmak üzere, üç üst düzey generalinin komutasındaki 11. Kolordu’nun, Rusya’da, Kursk’ta konuşlanmış birlikleri var. Söz konusu birlikler, yakında Ukrayna’nın işgal altındaki bölgelerinde görev yapabilirler ve Avrupa’nın hemen yanı başında bir Kuzey Kore askeri varlığı artık derinleşmiş olur. Gerçek dünyada, Rusya için Tataristan’da bir dron fabrikası kuran İran Devrim Muhafızları ve işgal altındaki topraklardaki her bir Ukraynalının kontrolünden sorumlu Rusya Federal Ulusal Muhafız Servisi (Rosgvardiya) var. Hiçbir Avrupa Birliği (AB) ülkesinin silahlı kuvvetleri, bırakın Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetlerini, Rus Milli Muhafızlarını aşan bir personel sayısına sahip değil. Gerçek dünyada, bu satırların yazarının saha çalışmalarında bizzat şahit olduğu Ukrayna Buca ve İrpin toplu mezarları bulunmaktadır. Bu dünyanın algoritmasını, Avrupa Birliği bürokratları ya da Avrupa çalışmaları değil, Sovyetler Birliği istihbaratının son jenerasyonu yazdı. Söz konusu elit, Soğuk Savaş’ın sonunda Doğu Alman güvenlik servisi STASI’yle yakın çalış-

mış, 90’lardaki Rus-Çeçen Savaşlarını binlerce sivilin hayatını kaybetmesi pahasına Grozni’nin yıkıntıları üzerinde galip tamamlamış, Ukrayna’nın yanında halihazırda tek kurşun atmadan Belarus’u fiilen işgal etmiş bir seçkinler grubu. Gerçek dünyada Belarus, Rusya Federasyonu’nun taktik nükleer silahlarına ev sahipliği yapmakta. Avrupa’nın buna verecek somut askeri cevabı ise yok. Pyongyang, Tahran, Moskova ya da Minsk’te oturanların, Avrupa Ordusu’na dair konuşmaları duyduklarında endişelendiklerini pek sanmıyoruz.

Avrupa savunma kapasitesi sınırlılıkları ve askeri gerçekler

Somut verilerle konuşmakta yarar var. AB üyesi ülkelerin envanterleri, modern harp sahasında hareket icra etmenin ön koşulu olan kabul edilebilir seviyelerde enformasyon üstünlüğü kabiliyetinden yoksun. Söz konusu ülkelerin yeterli sayıda ve yaygınlıkta elektronik istihbarat (ELINT), sinyal istihbaratı (SIGINT), havadan erken ihbar ve kontrol (AWACS) uçakları yok. Benzer şekilde, harp sahasına ilişkin stratejik düzeyde keşif-gözetleme-istihbarat faaliyeti yürütecek insansız sistemleri yetersiz. Söz konusu yeteneklerin çoğu, NATO kapsamında ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) tarafından sağlanmakta. Üstelik, ABD dışında bahse konu kapasitenin önemli bölümüne Birleşik Krallık ve Türkiye gibi NATO’nun AB üyesi olmayan müttefikleri sahip. Ayrıca, AB üyesi ülkelerin büyük ölçekte kuvvet aktarımı icra etmeyi ve taktik hava unsurlarının hareket yarıçaplarının ötesinde etkinlik kurmalarını sağlamanın havada yakıt ikmali ve lojistik platformlarında da çok ciddi açıkları var. Söz

konusu kabiliyet eksikliklerini AB resmi askeri çevrelerinden duymak mümkün.

Avrupa’nın kritik açıklarının olduğu bir diğer alan, düşman cephe gerisinin vurulmasını sağlayan ATACMS taktik balistik füzesi ve HIMARS çok namlulu roketatarları gibi sistemler. Avrupa envanterleri söz konusu segmentlerde ABD çözümleri tarafından domine edilmiş durumda. Türkiye dışında, ciddi ölçekte taktik balistik füze ve çok namlulu roketatar üreten Avrupa devleti de yok.

AB üyeleri, bahse konu segmentte ABD’ye olan bağımlılıklarını Güney Kore K-239 ve İsrail PULS gibi silahlara yönelerek dengelemeye çalışmaktalar. Ancak yeterli sayılarda tedarik yapmaları ya da endüstrilerini kısa sürede reforme etmeleri imkansızla yakın. Avrupa’nın, düşman derinliğinde yüksek değerli hedefleri vuracak füze yetenekleri kısıtlıdır. Kimi uzmanlar, bu değerlendirmemize şerh koyarken, Fransa, İtalya, Almanya ve Polonya’nın 2024 yılında imzaladığı European Long-Range Strike Approach (ELSA) projesinden söz edebilir. ELSA, 2030 sonrasında, 1000 kilometre üzerinde taarruzi füze yeteneği kazanmayı öngörüyor. Proje, Avrupa füze devi MBDA’ye de büyük bir silah pazarı da açabilir. Ancak burada temel bir sorun var: Birçok Avrupa istihbarat servisi, önmüzdeki birkaç yıl içinde devletler arası savaş riski öngören raporlar yayımlamakta. Danimarka Servisi DDIS’nin Şubat 2025 çalışması, bahse konu raporların son örneklerinden [2]. Oysa, Fransız strateji çevrelerinin önemli isimlerinden, NATO Genel Sekreter Yardımcılığı görevi de yapmış olan Camille Grand, 12 AB üyesi ülkenin envanter-

lerinde ana muharebe tankı, 14’ününse avcı uçağı olmadığını belirtmekte [3]. Savaşlar, Avrupa Savunma Ajansı raporları ya da Brüksel Eurocratlarının konuşmalarıyla değil, savaş araçlarıyla icra edilir.

Yine Rusya-Ukrayna Savaşı’nın gösterdiği bir diğer kritik alan olan topçu mühimmatı üretimi konusunda Avrupa Birliği üyelerinin toplamının, Rusya’nın gerisinde olduğunu vurgulamakta yarar var. Sadece Kuzey Kore’nin Rusya’ya olan topçu mühimmatı desteği, tüm Avrupa Birliği’nden daha fazla, daha hızlı ve daha etkin.

Bir diğer kritik segment de 5’inci nesil taktik havacılık kabiliyeti. Halihazırda AB üyesi ülkelerin F-35’in yerine koyabilecekleri bir 5’inci nesil taktik askeri platformu yok. 4’üncü ve 4.5 nesil uçaklarla yürütülecek bir hava harekatı düşük görünürlük (stealth) kapasitesinden ve gelişmiş sensör füzyonunu geniş data işleme yetenekleriyle birleştirmekten mahrum kalcaktır. Bahse konu eksiklikler, özellikle yoğun hava savunma sistemlerinin olduğu ve düşmanın 4 ve 4.5 nesil platformlarla uçuğu, bir yandan da yoğun elektronik harp baskısı uyguladığı hava sahalarını çok tehlikeli hale getirir.

Reelpolitik dünyada kurbağalar prense dönüşmez

Avrupa Ordusu ve Avrupa otonomisi düşüncesi esasen kendisini kurtaracak prensini bekleyen, kulede mahkum bir prenses gibi, yıllardır transatlantik ilişkilerde yaşanan her çatlakta gözünü pencereye dikerek dışarıdaki sesleri dinliyor. Öte yandan, NATO’yu, ABD’yi ve AB üyesi olmayan Türkiye gibi ciddi askeri aktörleri dışlayarak, Avrupa otonomisi retoriğiyle kimseyi huzurla uykuya uğurlamak mümkün değil. Zira bu masalda işler tersine işlemeye çok yatkın ve masalın sonunda, beklenenin aksine, kurbağa prensesi öpebilir ve prensesin şatosu bir savaş alanına döner. Söylediklerimizi abartılı bulan Avrupalı dostlarımızın Kiev’in ziyaret etmeleri yeterli olacaktır. Savunma konularına hayalperest yaklaşımlarla bakmak, beyaz atlı prensin geldiği mutlu sonları değil Rusya Federasyonu Silahlı Kuvvetleri’nin Moskova ve Leningrad askeri bölgeleri birliklerini çağırır. Avrupa’nın hayal görececek fazla vakti yok. Gerçekçiliğin alternatifiyse çok tehlikeli senaryolar.

[Dr. Can Kasapoğlu, Hudson Enstitüsü Kıdemli Araştırmacısıdır. Askeri bilimler ve açık-kaynaklı savunma istihbaratı sahalarında Uzmandır.]

Azerbaycan-KKTC ilişkilerinin dün, bugün ve yarın

AZERBAYCAN ile KKTC aynı kökten gelen iki kardeş halktır ve ortak dil, din, kültür ve tarihe sahip olan iki ülke olarak ilişkilerinin giderek gelişmesi doğal, beklenen ve olması gereken bir süreçtir.

KKTC Cumhurbaşkanı Uluslararası İlişkiler ve Diplomasi Özel Danışmanı Prof. Dr. Hüseyin Işıksal, Azerbaycan-KKTC ilişkilerini ve önemini AA Analiz için kaleme aldı.

Kazakistan’ın Güney Kıbrıs’ta büyükelçilik açmasının ardından, Özbekistan ve Türkmenistan’ın da Roma büyükelçilerini Güney Kıbrıs’a akredite etme kararları haklı olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde (KKTC) büyük infial yarattı. KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar kararı tepkiyle karşılamasına rağmen yapıcı bir tutum sergileyerek, KKTC’nin de gözlemci olduğu Türk Devletleri Teşkilatı’na (TDT) üye bu ülkelere KKTC ile de benzer ilişkiler kurma çağrısında bulundu.

Bu gelişmelerle bağlantılı olarak, 4 Nisan’da Özbekistan’ın başkenti Semerkant’ta yapılan Birinci Avrupa Birliği-Orta Asya Zirvesi sonuç bildirisinde, AB’nin bölgeye yapacağını taahhüt ettiği 12 milyar avroluk yatırım kararının karşılığı olarak Kazakistan, Kırgızistan Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan’ın, KKT-C’ne tanımınmasını tavsiye eden Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarına bağlılıklarını teyit etmeleri var olan krizi daha da alevlendirdi.

1960 Kıbrıs Cumhuriyeti’ni silah zoruyla işgal eden Rum tarafına taviz niteliğindeki bu adım, uluslararası hukuka göre egemen bir halk olan Kıbrıslı Türklerin on yıllardır

verdiği onurlu mücadeleyi göz ardı etmesinin yanı sıra, bilinçsiz, dar görüşlü, kısa dönem çıkarlarını gözetleyen ve ciddi sonuçları olacak talihsiz bir karar olarak tarihteki yerini aldı.

Azerbaycan-KKTC ilişkilerinde dönüm noktaları

Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen, geçtiğimiz haftaya damgasını vuran bir başka olay da Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in KKTC-Azerbaycan ilişkilerine yönelik tarihi açıklamalarıydı. Bu açıklamanın perde arkasını ve önemini irdelemeden önce kısaca Azerbaycan-KKTC ilişkilerinin bazı önemli dönüm noktalarını hatırlatmak istiyorum.

Azerbaycan ile KKTC arasındaki ilişkiler Soğuk Savaş’ın sona ermesiyle birlikte artan bir

ivme ile hız kazanmıştır. İlk olarak, Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti Meclisi 1992’de KKTC’yi resmi olarak tanımıştır. Buradaki önemli ayrıntı ise o dönemin Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti Yüksek Meclisi Başkanının Azerbaycan’ın ulusal lideri Haydar Aliyev olmasıdır.

Bir başka dönüm noktası, resmi ziyaret amacıyla 2004’te Ankara’da bulunan Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in Kıbrıs’ta eş zamanlı olarak yapılacak olan Birleşmiş Milletler (BM) Annan Planı referandumları öncesi KKTC’den “evet”, Rum tarafından ise “hayır” sonucu çıkması halinde Azerbaycan’ın KKTC’yi tanıma sürecinde ön sırada yer alacağını ifade etmiş olmasıdır.

Bu gelişmelere paralel olarak Azerbaycan, 2005’te KKTC pasaportlarını tanıyacağını duyurup KKTC’nin en önemli milli günlerinden

biri olan 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı’na resmi temsilci göndermiştir. Bir hafta sonrasında da yüzün üzerinde Azerbaycanlı devlet ve iş adamını taşıyan uçak Bakü’den Er-can’a doğrudan uçuş yaparak KKTC’ye Türkiye dışında bir ülkenin yaptığı ilk doğrudan uçuş olarak tarihe geçmiştir. Bunun hemen ertesinde, Kıbrıs Türk Hava yolları Ağustos 2005’te Bakü’ye doğrudan uçuş gerçekleştirecek KKTC’den üçüncü bir ülkeye yapılan ilk doğrudan uçuş notunu tarihe geçirmiştir.

Geçen süre arasında iki kardeş halk ve ülke arasındaki ilişkiler son hızla ilerlerken en tarihi gelişme, Ekim 2023’te benim de resmi delegasyon üyesi olarak tanık olduğum, Cumhurbaşkanımız Ersin Tatar’ın devlet başkanlarına uygulanan resmi devlet protokolüyle havalimanında karşılanması ve Cumhurbaşkanı Aliyev ile Zuğulba Sarayı’nda yaptığı resmi görüşme olmuştur. Bu görüşme sonrası Cumhurbaşkanı Aliyev’in “KKTC bayrağı her daim Azerbaycan’da dalgalanacaktır” söylemi unutulmazlar arasına girmiştir. Yine bu tarihlerde Bakü’de ilk kez büyük bir katılımla gerçekleştirilen “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kültür ve Tanıtım Günleri” etkinliği de ikili ilişkiler açısından çok önemli bir detaydır.

6 Temmuz 2024’te Şuşa’da düzenlenen Gayriresmi TDT Zirvesi’ne bizzat Cumhurbaşkanı Aliyev tarafından davet edilen ve karşılanan Cumhurbaşkanı Ersin Tatar’ın bir kez daha diğer devlet başkanlarıyla birlikte devlet protokolüyle ağırlanıp zirvede yer almıştır.

[Prof. Dr. Hüseyin Işıksal, KKTC Cumhurbaşkanı Uluslararası İlişkiler ve Diplomasi Özel Danışmanıdır.]

Introvertler ve Extrovertler: Psikolojik Özellikleri ve Davranış Üzerindeki Etkileri

AMİNA GİDZEVA

Introversiyon ve extroversiyon, kişilik psikolojisinde temel kavramlar arasında yer alır. Bu terimler ilk kez 20. yüzyılın başlarında İsviçreli psikiyatrist Carl Gustav Jung tarafından tanımlanmıştır. Jung'un teorisine göre, introvertler ve extrovertler arasındaki temel fark, enerjinin yönelimiyedir: enerji ya bireyin iç dünyasına ya da dış dünyaya yönelir.

Introvert bireyler, enerjilerini kendi iç dünyalarından alırlar. Düşüncelerine, duygularına ve içsel deneyimlerine odaklanma eğilimi-

mindedirler. Introvertler, derin düşünmeyi, bireysel çalışmayı ve az sayıda insanla daha anlamlı ilişkiler kurmayı tercih ederler. Aşırı dışal uyarandan kaçınma eğilimindedirler ve yalnızlık onlar için çoğu zaman enerji toplama aracıdır. Araştırmalar, introvert bireylerin beyinde bilgi işleme ve uyarılma düzeyini düzenleyen alanların (örneğin prefrontal korteks) daha aktif olabileceğini göstermektedir.

Extrovert bireyler ise enerjilerini sosyal etkileşimlerden ve çevreyle iletişimden alırlar. Sosyal ortamlarda bulunmaktan keyif alır, yeni deneyimlere ve dışal uyarıcılara açıktırlar. Extrovertler genellikle hızlı karar alır, daha spontane davranır ve duygularını ifade etmekte daha rahattır. Nörolojik çalışmalar, extrovert bireylerde beynin ödül ve motivasyon sistemlerinin (özellikle dopaminle ilişkili bölgelerin) daha aktif çalıştığını göstermektedir.

Önemli bir nokta, introversiyon ve extroversiyonun keskin sınırlarla ayrılmış kategoriler olmadığıdır. İnsanların büyük çoğunluğu bu iki uç arasında bir yerde bulunur ve duruma göre her iki eğilimi de sergileyebilir. Bu tür bireylere ambivert denir.

Günümüzde psikoloji, introvertlik ve extrovertlik birer eksiklik ya da üstünlük olarak değil, farklı dünya ile başa çıkma ve uyum sağlama stratejileri olarak ele almaktadır. Kendi kişilik yönelimini anlamak, bireyin mesleki seçimlerinde, sosyal ilişkilerinde ve enerji yönetiminde daha bilinçli adımlar atmasına yardımcı olur.

Sonuç olarak, introvertler ve extrovertler insan psikolojisinin doğal çeşitliliğini temsil eder; her iki yapı da toplumsal ve bireysel düzeyde önemli katkılar sağlar.

Gümrük işlemleri denetimlerinde sıkı takip devam ediyor

Ticaret Bakanlığı, bu yılın ilk çeyreğinde gümrük işlemleri kapsamındaki sonradan ve ikincil kontrol denetimleri sonucunda 2,9 milyar liralık ek tahakkuk ve ceza kararı düzenlendiğini bildirdi.

BAKANLIKTAN yapılan açıklamada, firmaların önceki işlemlerinin sonradan kontrolü ile eşyanın tesliminden sonra gümrük beyannamelerinin ikincil kontrolünün hız kesmeden devam ettiği belirtildi.

Bakanlıkça geliştirilen, ileri analitik teknolojilerin kullanıldığı Sonradan Kontrol Puanlama Sistemi (SKPS) sayesinde dış ticaret yapan firmaların son 3 yıllık gümrük işlemlerinin mercak altına alındığı kaydedilen açıklamada, sistem tarafından onlarca risk kriteriyle yapılan analizler sonucunda "sonradan kontrol denetimine" tabi tutulacak firmaların otomatik olarak skorlandığı ve bu firmaların denetime tabi tutulduğu ifade edildi.

Açıklamada, 18 bölge

müdürlüğündeki kontrol şubeleri vasıtasıyla da son üç yılda tescil edilen gümrük beyannamelerinin ikinci kez kontrol edildiği aktararak, bu beyannamelerin yapay zeka destekli sistemlerce sürekli tarandığı ve şüpheli bulunanların ikincil kontrol incelemesine tabi tutulduğu vurgulandı.

**"Devletimizin gelir kay-
bının önüne geçilmeye
devam edilecek"**

Gümrük ve dış ticaret mevzuatına uyum sağlama hedefi doğrultusunda, vergi gelirlerinin korunması ve usulsüz işlemlere karşı caydırıcı rol üstlenilmesi amacıyla riskli firmalar ile şüpheli işlemlerin tespit edilmesine ve haksız kazanç elde eden firmalara gerekli yaptırımların uygulandığına dikkat çekilen açıklamada, şu

değerlendirmede bulunuldu:

"Tüm bu çalışmalar ışığında, sonradan ve ikincil kontrol denetimleri neticesinde 2025'in ilk üç aylık döneminde sonradan kontrol kapsamında yaklaşık 600 milyon lira, ikincil kontrol kapsamında yaklaşık 2,3 milyar

lira olmak üzere 2,9 milyar lira tutarında ek tahakkuk ve ceza kararı düzenlenmiştir. Bu tutar geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 218 artış göstermiştir. İkinci kontrol kapsamında ise 2 bin 578 firma tarafından tescil edilen 3 bin 826 beyannameye

karar düzenlendi. Söz konusu inceleme ve denetim faaliyetleri kapsamında, usulsüz işlem tesisleriyle haksız kazanç sağlayan firmalar tespit edilerek devletimizin gelir kaybının önüne geçilmeye devam edilecektir." (AA)

Postada en çok şikayet "kayıp" gönderiler, mobil iletişimde de "faturalar" için geldi

BTK'nin posta ve elektronik haberleşme sektörleri pazar verileri raporlarından yaptığı derlemeye göre, 2020 yılında etkili olan Covid-19 salgınıyla e-ticaret gönderilerindeki artışın ardından şikayet sayıları da yükseldi. Sonraki yıllarda ise şikayet sayıları azalma eğilimine girdi.

BTK'ye geçen yıl CİMER ve bireysel dilekçe yoluyla posta sektörüne ilişkin yapılan şikayetlerin sayısı 6 bin 500 oldu. Bunlar arasında "kayıp/çalıntı" gönderi şikayetleri 1804 ile ilk sırada, "şube/acente/personel" şikayetleri de 1387 ile ikinci sırada yer aldı.

Bilişim sektöründe en fazla şikayet internet için Bilişim teknolojileri alanında da "BTK Online Tüketici Şikayet Sistemi" üzerinden geçen yıl 184 bin 298 şikayet alındı.

Hizmet bazında en fazla şikayet yüzde 48 ile "internet servis sağlayıcılığı" hizmetlerine ilişkin yapıldı. Bu konuda 89 bin 106 şikayet geldi.

Kuruma, uyu platform hizmetlerine yönelik 10 bin 629, mobil hizmetlere ilişkin 76 bin 110, sabit telefon hizmetlerine yönelik 6 bin 922 ve Kablo TV hizmetleri konusunda 1531 şikayet ulaştı.

Mobil iletişim sektöründe en fazla şikayete konu olan husus faturalandırma, internet hizmetlerinde de bağlantı/hizmet kalitesi oldu. Uyu platform hizmetinde en fazla şikayet "faturalandırma", sabit telefon hizmetinde "abonelik işlemleri", Kablo TV hizmetinde de "bağlantı/hizmet kalitesi"ne ilişkin yapıldı. (AA)

Yapı Kredi'den yılın ilk çeyreğinde 11,4 milyar net grup karı

BANKALARDAN yapılan açıklamaya göre, Yapı Kredi, yılın ilk çeyreğindeki finansal sonuçlarını duyurdu.

Bu dönemde, toplam nakdi kredi hacmi yüzde 8'lik artışla 1,4 trilyon liraya yükselen bankanın aktif büyüklüğü 2,7 trilyon lira, toplam müşteri mevduat hacmi ise yüzde 12 artışla 1,5 trilyon lira oldu.

Türkiye ekonomisine 2 trilyon liraya yaklaşan kaynak sağlayan Yapı Kredi, 11,4 milyar net grup karına ulaştı. Temel bankacılık gelirlerinde 39,4 milyar lirayla iyileşme kaydeden bankanın maddi öz kaynak karlılığı yüzde 23,4 seviyesine çıkarken, konsolide sermaye yeterlilik rasyosu ise yasal düzenlemelerin olumlu etkileri dışında bırakıldığında yüzde 14,4 seviyesinde gerçekleşti.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Yapı Kredi Üst Yöneticisi (CEO) Gökhan Erün, bu yıl da Türkiye ekonomisini desteklemeye kararlılıkla devam ettiklerini, 500 milyon dolarlık eurobond ihraçlarıyla finansman kaynaklarını çeşitlendirdiklerini ve uluslararası piyasalardaki güç-

lerini pekiştirdiklerini, yatırımcılardan 3 katın üzerinde talep gören bu işlemin, Türkiye'ye ve bankalarına duyulan güvenin bir göstergesi olduğunu belirtti.

Yapı Kredi'nin, işletmelere yönelik finansal desteğini artırarak firmaları ve sektörleri güçlendirmeyi hedeflediğini aktaran Erün, finansmanın yanı sıra risk yönetimi alanında firmaların yanında olduklarını vurguladı. Erün, "Kuantum işlemcili bilgisayarlarla geliştirdiğimiz bir uygulamayla, firmalar arası finansal etkileşimi anında analiz edebiliyoruz. Bu modeli, yakında tüm müşterilerimize sunacağız. Bu sayede işletmelerimizin karşılaştığı finansal riskleri de minimize etmeyi hedefliyoruz. Girişimcilere destek için kurulan 'FRWRD GSYF' fonuyla, 10,3 milyon dolarlık bir kaynak sunduk. Amacımız, girişimciliği teşvik ederek sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkı sağlamak." ifadelerini kullandı.

"10 müşterimizden 9'u dijital kanallarımızı tercih ediyor"

Müşteri sayılarının 16,5

miliona ulaştığını ve bunların yüzde 90'ının, işlemlerini dijital kanallar üzerinden gerçekleştirdiğine değinen Erün, "Her 10 müşterimizden 9'u, 1000'in üzerinde işlemini dijital kanallarımızı kullanarak gerçekleştiriyor. Ayrıca, yenilenen 'Benim Dünyam' ile daha kişisel bir deneyimden faydalananıy. Ödeme sistemlerinde ise World Pay, yüzde 20 pazar payıyla bu alandaki liderliğini sürdürüyor" değerlendirmesinde bulundu. Bankacılık sektöründe kredi portföyü emisyonlarına ilişkin kapsamlı azaltım hedeflerini açıkladıklarını hatırlatan Erün, şunları kaydetti:

"Karbon Dönüşüm Programı çerçevesinde geliştirdiğimiz emisyon azaltım hedeflerimiz, Bilim Temelli Hedefler Girişimi tarafından onaylandı. Net Sıfır Bankacılık Birliği ilkelerini uyumlu şekilde, öncelikli sektörlere özel emisyon azaltım hedeflerimiz de belirlendi. Söz konusu hedefler, finans etliğimiz toplam emisyonların yüzde 65'ini kapsayan geniş bir etki alanı yaratıyor." (AA)

BES havuzunda toplam fon büyüklüğü mart itibarıyla 1,4 trilyon liraya yaklaştı

BES, 22. yılına yaklaşırken, katılımcılarına sağladığı getirilerin yanı sıra yurt içinde uzun vadeli tasarruf seviyesini artırarak ülke ekonomisine katkı sağlamaya devam ediyor.

AA muhabirinin Emeklilik Gözetim Merkezinden derlediği bilgilere göre, 31 Mart itibarıyla BES'te katılımcıların fon tutarı 1 trilyon 146 milyar 665,2 milyon liraya, devlet katkısı fon tutarı ise 150 milyar 754,2 milyon liraya ulaştı. Böylece BES'teki katılımcıların fon büyüklüğü 1 trilyon 297 milyar 419,4 milyon liraya buldu. OKS'de ise katılımcıların fon tutarı, devlet katkısı fon tutarıyla birlikte 94 milyar 81,6 milyon liraya yükseldi.

BES havuzunda toplam fon büyüklüğündeki artış 157 milyar lirayı aştı

2024 sonunda BES'teki katılımcı sayısı 9 milyon 526 bin 390, katılımcıların fon tutarı da 1 trilyon 2 milyar 570,3 milyon lira olarak kaydedilmişti. Devlet katkısı fon tutarı ise 137 milyar 497,3 milyon lira olarak gerçekleşmişti.

Söz konusu dönemde OKS'ye bakıldığında, çalışanların biriktirdiği fon tutarı 81 milyar 724,3 milyon lira, devlet katkısı ise 5 milyar 437,5 milyon lira olmuştu. Sektör 2024 yılını BES ve OKS dahil toplamda 1 trilyon 227 milyar 229,4 milyon lira fon büyüklüğü ve 17 milyon 101 bin 701 katılımcı ile tamamladı.

Böylelikle 2024 sonundan 31 Mart'a kadar geçen sürede, BES'te katılımcı fon tutarı devlet katkısı dahil 157 milyar 351,8 milyon lira artış gösterirken, OKS katılımcıların biriktirdiği fon tutarı da devlet katkısı dahil 6 milyar 919,8 milyon lira yükseliş kaydetti.

BES ve OKS'deki katılımcıların fon tutarında, devlet katkısı fon tutarları da dikkate alındığında 2024 yıl sonundan 31 Mart 2025'e kadar 164 milyar 271,6 milyon liralık artış görüldü. Aynı dönemde BES'te katılımcı sayısı 165 bin 978 kişi artarak 9 milyon 692 bin 368'e çıkarken, OKS dahil toplam katılımcı sayısı 17 milyon 249 bin 586'ya yükseldi.

18 yaş altı BES katılımı 1 milyon 494 bin kişiyi aştı

Türkiye'de Haziran 2021'de hayata geçirilen ve 18 yaş altı çocukların gönüllü sisteme dahil olması amaçlanan uygulama büyümeye devam ediyor.

31 Mart itibarıyla 18 yaş altı katılımcıların fon büyüklüğü 43,6 milyar lira oldu. Fon tutarının 35 milyar 641,9 milyon lirasını katılımcıların biriktirdiği fonlar oluştururken, devlet katkısı fon tutarı 7 milyar 927,7 milyon lira olarak gerçekleşti. Sisteme 1 milyon 494 bin 184 çocuk dahil olurken, en çok katılım 136 bin 648 ile sıfır yaşta görüldü.

31 Aralık 2024'ten 31 Mart 2025'e kadar geçen sürede 18 yaş altı uygulamasındaki kişi sayısı 74 bin 240 kişi artarken, fon büyüklüğü devlet katkısı dahil 9 milyar 185 milyon 997 bin artışla 43 milyar 569 milyon 546,6 bin liraya yükseldi.

Kredi için 241,6 milyon liralık BES fonu teminat olarak gösterildi

Söz konusu tarihte bankalar tarafından iletilen kredi başvuru sayısı 1386, gösterilen teminat tutarı ise 292 milyon 193 bin lira oldu.

Emeklilik şirketleri, 1224 kredinin 250 milyon 446 bin liralık teminatına onay verirken, yapılan başvuruların yüzde 85'i olan 1189 kredinin başvurusu kesinleşti ve merkezi alacağı devri fonuna aktarılan teminat tutarı 241 milyon 561 bin lira oldu.

Evlilik ve konut edinimi için hayata geçen kısmi ödeme uygulaması kapsamında, 31 Mart itibarıyla evlilik için 22 sözleşmeden 9,7 milyon lira, konut alımı için 350 sözleşmeden 225,3 milyon lira olmak üzere toplam 372 sözleşmeden toplam 235 milyon liralık ödeme yapıldı.

Bireysel Emeklilik Uzmanı Zeynep Candan Aktaş, AA muhabirine, Bireysel Emeklilik Sistemi'nin (BES) katılımı sayısı ve birikim tutarıyla büyümeye devam ettiğini belirtirken, "Büyümenin itici gücü 18 yaş altından geliyor. Aileler özellikle yeni doğan bebeklerini BES'e dahil etme konusunda istekli görünüyor" ifadesini kullandı.

Katılımcıların kendi istekleriyle sisteme girdiği bölümü ifade eden gönüllü BES'te 9,7 milyon katılımcının birikimlerinin 1,3 milyar liraya ulaştığını anımsatan Aktaş, çalışanların işverenleri tarafından sisteme dahil edildiği Otomatik Katılım Sistemi'nde (OKS) ise 7,6 milyon çalışanın 95 milyar liraya ulaşan birikimi bulunduğunu paylaştı.

BES havuzunda altın fonlarına ilgi artıyor

Aktaş, son bir yılda BES havuzunda yıllık yüzde 70 ila 80 seviyelerine ulaşan getirilerle altın fonlarının ilk sıralarda yer aldığını belirterek şunları kaydetti:

"Altının uluslararası piyasalardaki yükselişi, yatırımcılarda altın istahını artırıyor. BES yatırımcıları bir taraftan altın fonlarında yatırımlarını artırırken, diğer taraftan fonların değer artışından faydalananıyorlar. Çift taraflı bu etkiyle BES havuzundaki altın yatırımları, tüm birikimin yüzde 37'sine ulaştı. Bu büyümeyle sisteme altın fonlarında yatırımı olanların sayısı 7 milyonu aştı."

TEFAS altın fonlarında stopajın yüzde 15'e yükselmesiyle de BES altın fonlarının cazibesinin arttığını belirten Aktaş, "BES'te emeklilik hakkının kazanılmasıyla yüzde 5'e düşen stopaj, TEFAS'a karşı BES altın fonlarını bir adım ileri taşıırken, yüzde 30 devlet katkısının olması BES altın fonlarını daha da parlatıyor" değerlendirmesini yaptı.

Altın fonlarına olan ilgide hisse senedi piyasasındaki karışmanın da etkili olduğuun altını çizen Aktaş, toplam hisse senedi yatırımlarının yüzde 19'a gerileyerek, altın yatırımlarının yaklaşık yarısı seviyesinde bulunduğunu bildirdi.

Aktaş, BES yatırımcılarının hisse senedi fonlarından çıkışlarının devam etmesinin ve değer kayıplarının BES havuzundaki hisse yatırımlarının oranını azalttığını belirtirken, "Temmuz 2024'ten bu yana düşmekte olan hisse senedi piyasası, son dönemde yatırımcılar tarafından Trump etkisiyle daha da endişeyle izleniyor" ifadelerini kullandı.

"BES portföyü çeşitlendirilmeli"

BES yatırımlarında uzun vadeli düşünülmesi ve BES portföyünde çeşitlendirme yapılması gerektiğini kaydeden Aktaş, "BES'e girerken altın, hisse senedi, agresif değişken, endeks, dış borçlanma araçları fonları gibi yüksek riskli fonlara yatırım yapılması getiri potansiyelini artıracaktır. Emeklilik tarihine doğru ise temkinli değişken fonlar ve para piyasası fonlarına kademeli bir geçiş planlanarak, risk düşürülebilir." görüşünü paylaştı. (AA)

TÜRKİYE'DE BELEDİYECİLİK: BOYA-BADANA

AHMET SANDAL

SOSYAL medyada karşına Adana'da sel içinde yüzen arabaların resimleri denk gelmişti. Hatta o resmi paylaşımlar **"Adana yelken yarışlarına hazır"** diye de ironi yapmışlardı.

Bunun üzerine benzeniz de şiirsel bir dille şöyle seslendim ve sosyal medyada paylaştım: "Türkiye'de bir şehir. Yağmur sonrası bir şehir. **Burası Adana. Türkiye'de belediyeçilik: Boya-Badana.**"

Evet, bu satırları yazdım ve sosyal medyada paylaştım. "Burası Adana, Türkiye'de belediyeçilik boya badana."

Bu söz belki Adana özelinde olduğu için kapsamı dar ve ağırlığı da hafif olabilir. Öyleyse şöyle diyelim: **"Burası Türkiye, bizde belediyeçilik hikaye."** Şimdi oldu sanırım.

Konumuza yağışlardan başladık, oradan devam edelim.

Türkiye'de yağmur sonrası ve bil-hassa sağanak yağış sonrası neredeyse bütün şehirlerimiz ve özellikle de büyük şehirlerimizde sel sorunu ve şehirde su birikintisi sorunu yaşanmaktadır.

Evet, Adana'yı bir tarafa bırakalım. Türkiye'deki belediyeçiliğin hala pür melali (acıklı hali) ortada.

Herkes biliyor ki, sorun sırf Adana'da değil. Bir yağmur yağdığı zaman Ankara'sı, İstanbul'u, İzmir'i, hepsi sular altında kalıyor. Niye böyle oluyor?

Sırf sağanak yağmur değil, kar yağdığı zaman da şehirlerimiz adeta felç oluyor. Trafik altüst oluyor kar yağdığı zaman, yağmur yağdığı zaman.

Bu nasıl şehircilik ya! Başka bir ülkede böyle bir uygulama var mı bilmiyorum?

Bu ülkede kar yağışları ya da yağ-

mur yağışları aşırı olduğu zaman Valilikçe il genelinde okullar tatil ediliyor. Bu karara yani okulların tatil edilmesine saygı duyuyorum. Çünkü evlatlarımızın canı her şeyden değerlidir.

Şimdi karı, yağmuru bir tarafa bırakalım ve ülkemizdeki deprem gerçeğini gelelim.

6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş Büyük Depreminde belediyelerin depreme hazırlıksızlığı gözler önüne serilmedi mi? 11 ilimizi etkileyen o büyük deprem şunu gösterdi ki, depremlere hazır değiliz. Ve bu hazırlıksızlığımızı 1999 Depremi de yüzümüze vurmuştu. 24 yıl sonra bir büyük deprem daha oldu, 2023 yılı depremi oldu. **Aradan geçen onca yıllara rağmen deprem tehlikesini görmezden gelip boş boş oturduğumuz ya da göstermelik tedbirler aldığımız çok açık.** Bunu Kahramanmaraş Büyük Depreminde gördük.

2023 yılında büyük bir depremi yaşadık ve yine hiçbir ciddi tedbir ortada yok. Birkaç gün önce 23 Nisan 2025 günü İstanbul'da 6.2 şiddetinde bir deprem oldu. Ve bir anda yine hayatımız birkaç saatliğine durdu. Trafik birden bire yoğunlaştı. Halk ne yapacağını bilemedi. Belediye yönetimleri yine yetersiz kaldı. Halk yine kaderiyle baş başa bırakıldı. Ne toplanma alanları bel-

li, ne halkın ilk anda ulaşacağı merciler belli. Herkes bir anda şehri terketmek istediği için trafik bir anda altüst oldu.

Maalesef belediyelerimiz kriz anlarında çok yetersizler. Türkiye'de belediyeçilik niye böyle? Niye afet ve musibetler için ciddi hazırlık yok?

Ancak "boya badana" dediğimiz gösteriş için "vur patlasın çal oynasın" ıvır zıvır işlere para harcanıyor.

Belediyelerde ıvır zıvır işlere, konserlere, panayirlara, çaya-çorbaya, parklara, bahçelere para harcaması bir marifet değildir. Altyapı sağlam mı? Afetlere, felaketlere önlem alıyor musun? Bunlar mühimdir.

Belediyeçiler şu söz ile övünürler: **"Belediyeler yalnızca para basamaz bir de adam asamaz"** diye bir laf da uydurmuşlar. Tamam da her şeye burnunu sokan belediyeler, asıl işini yapmıyor. Buna ne diyeceksiniz?

Belediyeler üzerine vazife olmayan işleri düşünürler de asıl işlerini görmezden gelir. Adama desen ki **"belediye olarak uzaya astronot gönderebilir misin?" Bu soruya "neden olmasın" diye cevap verir. Ondan sonra, "sel, deprem, heyelan ve benzeri felaketler için tedbir aldın mı?"** diye sorsan,

"aval aval bakar."

(Elbette, böyle bir yazı ile altyapı noksanlığı ve deprem, sel, heyelan tehlikesi ve benzeri felaketlere hazırlıksız olmaları açısından tüm belediyelerimizi aynı kefeye koymak yanlış. Bu nokta itibarıyla belediyelerimizden deprem, sel, heyelan tehlikesi ve benzeri felaketlere hazırlıklı olanlar lütfen bu yazımdaki sözlerimden alınmasın. Sözüm dışarı.)

Bu kadar tenkit yeter sanırım. Ben tüm belediye yönetimlerine şöyle sesleniyorum.

3 P'ye önem verin. 3 P denildiğinde sakın aklınıza Napolyon gibi "Para, Para, Para" gelmesin.

Benim size 3 P önerim şudur: Plan, Proje ve Projektör.

Halkımızın huzur ve refahı için plan yapın, gerçekçi projeler üretin ve geleceğe projektörle tutun ve projektörle çalışacağınız tüm olumsuzluklara karşı baştan ciddi tedbirler alın.

Evet belediyeçilik esasında bu 3 P'dir.

İnşallah tüm belediyelerimizde boya badana işleri değil de 3 P esas alınır. Vesselam.

Çocuk istismarı dosyaları arttı

ÇOCUKLARA yönelik cinsel istismar davaları artarken, mahkumiyet oranları geriledi. 2024'te açılan 31 bin 592 davadan yalnızca 6 bin 905 sanık mahkumiyet aldı. Yargı sürecindeki bu tablo, çocuk mağduriyetlerinin yeterince giderilmediğine işaret ediyor. Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2024 yılı Adalet İstatistikleri raporu, çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarındaki artışı gözler önüne serdi. Rapora göre, çocuk istismarına ilişkin hem dosya hem dava sayısında ciddi bir yükseliş yaşanırken, mahkumiyet oranlarının gerilemesi dikkat çekti. GerçekGündem'in haberine göre 2015 yılına kıyasla 2024 yılında, Türk Ceza Kanunu'nun 103. maddesi kapsamında çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarıyla ilgili savcılıklarda açılan dosya sayısında yüzde 84 oranında artış kaydedildi. Aynı dönemde bu suçlarla ilgili açılan dava sayısı ise yüzde 47 oranında yükseldi. 2024 yılı itibarıyla mahkemelere intikal eden çocuk istismarı dosyası sayısı 31 bin 592'ye ulaşırken, bu dosyalardan 15 bin 227'si karara bağlandı.

MAHKUMİYET ORANLARI GERİLİYOR

31 bin 592 dosyadaki 16 bin 790 sanıktan yalnızca 6 bin 905'ine mahkumiyet kararı verildi. Bu oran, 2023 yılında açılan 14 bin 919 davada 7 bin 88 mahkumiyet kararıyla kıyaslandığında, mahkumiyet oranındaki düşüşü ortaya koyuyor. Dava sayısındaki artışa karşın mahkumiyet kararlarının gerilemesi, yargı sürecine yönelik güven sorununu da beraberinde getiriyor.

BERAAT VE TAKİPSİZLİK DOSYALARI ENDEŞE VERİYOR

Rapor, ayrıca takipsizlikle sonuçlanan ve beraatle neticelenen cinsel istismar davalarının da arttığını ortaya koydu. Bu durum, çocuk mağdurların haklarının korunması ve adaletin sağlanması konusunda ciddi endişelere yol açtı. Yargı sürecinde yaşanan bu tablo, çocukların uğradığı mağduriyetlerin yeterince giderilemediğine işaret ediyor. (AJANSLAR)

Göçün nedeni Batılı ülkeler

Cumhurbaşkanı Erdoğan, her sene milyonlarca insanın terör ve yoksulluk nedeniyle doğdukları toprakları terk etmek zorunda kaldığını belirtti. Göçün nedeninin Batılı ülkeler olduğunu söyleyen Erdoğan, Türkiye'de toplam 4 milyon 33 bin göçmen bulunduğunu açıkladı

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul'da "Türkiye Yüzyılı"nda Türkiye'nin Göç Yönetimi Programı'nda şunları söyledi: "Suriye'deki muhacirleri buradan göndermeyeceğiz demiştik. Biz göçü Mekke'den Medine'ye hicret olarak telakki etmiştik. Göç meselesi küresel bir olgu olarak özellikle son yıllarda tüm dünyanın gündemini meşgul ediyor. Şu anda dünya genelinde 281 milyondan fazla göçmen var. Göçmen işçi sayısı ise 165 milyonun üzerinde. Her sene milyonlarca insan terör, yoksulluk sebebiyle doğdukları toprakları terk etmek zorunda kalıyor. Dünya nüfusunun yüzde 3,6'sı bugün göçmen olarak hayatını sürdürmeye çalışıyor. İnsanları göçe mecbur eden çoğunlukla Batılı güçlerin politikası olmasına rağmen, iş gücü paylaşımına gelince hiçbirini ortalıkta göremiyoruz. Dünya da mülteci sayısı 120 milyona dayandı. Savaşlar bitmedikçe bu oranlar katlanarak artmaktadır. Botlar işlenerek öldürülen göçmenler var. Son on yılda 72 binden fazla insan göç güzergahında öldü.

Türkiye'de 2 milyon 768 bini geçici koruma statüsündeki Suriyeli kardeşlerimiz 1 milyon 90 bini ikamet

izni ile 176 bini de uluslararası koruma altındakiler olmak üzere toplam 4 milyon 33 bin göçmen var. Bu sayı tedbirlerle günden güne azalmaktadır. "Tahtımı veririm, tacımı veririm ama devletime sığınan mazlumları asla vermem." Bu sözler ecdadımızın. İşte biz onlara layık olmaya çalışıyoruz. Ülkemizde muhalefetin, özellikle de insanlık düşmanı kimi faşist çevrelerin iddia ettiği gibi bir göçmen sayısı asla yoktur ve olmamıştır. Kaçak göçle ve göçmen kaçakçılarıyla mücadelede yetersiz değiliz. Son 2 yılda 270 bin

düzensiz göçmenin sınırlarımızdan girişi engellendi.

"GERİ DÖNENLER ARTIYOR"

Suriye kendini toparlıyor: Suriye'deki istikrar güçlendikçe geri dönenler artıyor. 9 Aralık 2024'ten bu yana 200 bin kişi ülkesine döndü. Topraklarına geri dönen kişi sayısı 931 bin 450 kişiyi buldu. Çeşitli zorluklara, engellere, sabotajlara rağmen Suriye kendini yavaş yavaş toparlıyor. Suriye kendine geldikçe geri dönenlerin sayısı hızlanmaya başladı." (AA)

Türkiye'nin askeri harcaması son 10 yılda yüzde 110 yükseldi

STOCKHOLM Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), 2024 yılı küresel askeri harcamalar raporunu yayımladı. Rapora göre, dünya genelindeki askeri harcamalar bir önceki yıla göre yüzde 9,4 artarak 2 trilyon 718 milyar dolara ulaştı ve tüm zamanların en yüksek seviyesine çıktı. Artışta, Avrupa ve Orta Doğu'daki harcamalardaki keskin yükseliş etkili oldu. Raporda, küresel askeri harcamaların üst üste 10 yıldır arttığı, 2023 yılında ise Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana en keskin yıllık artışın kaydedildiği belirtildi. Kişi başına düşen askeri harcamada da 334 dolarla 1990'dan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Türkiye'nin askeri harcamalarının son 10 yılda yüzde 110 artış gösterdiği ifade edilen raporda, 2023 yılında Türkiye'nin askeri harcamaları

nın bir önceki yıla göre yüzde 12 artarak 25 milyar dolara yükseldiği bilgisine yer verildi.

Rapora göre, geçen yıl Malta haric tüm Avrupa ülkelerinde askeri harcamalar arttı. Ukrayna'daki savaş ve ABD'nin NATO'ya bağlılığına dair belirsizlikler, Avrupa'daki harcamaların yüzde 17 oranında artmasına yol açtı. 2024 yılında en fazla askeri harcamaya yapan ülkeler sırasıyla ABD, Çin, Rusya, Almanya ve Hindistan oldu. Bu beş ülke, dünya genelindeki askeri harcamaların yüzde 60'ını gerçekleştirirdi. ABD'nin askeri harcamaları yüzde 5,7 artarak 997 milyar dolara ulaştı. ABD, küresel askeri harcamaların yüzde 37'sini ve NATO içindeki toplam harcamaların yüzde 66'sını tek başına üstlendi.

Avrupa'daki NATO üyesi ülkelere toplam harcamanın oranı ise yüzde

30 ile son 11 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Raporda, Rusya-Ukrayna savaşının üçüncü yılına girerken Avrupa'daki askeri harcamaları Soğuk Savaş sonrası dönemin ötesine taşıdığı belirtildi. Rusya'nın askeri harcamalarının geçen yıl yüzde 38 artarak 149 milyar dolara çıktığı ve ülkenin GSYH'sinin yüzde 7,1'ine denk geldiği kaydedildi. Ukrayna'nın askeri harcamalarının ise yüzde 2,9 artışla 64,7 milyar dolara ulaştığı; bu rakamın ülkenin GSYH'sinin yüzde 34'üne karşılık geldiği bildirildi.

Çin'in askeri harcamalarının 2015-2024 döneminde yüzde 59, Hindistan'ın ise yüzde 42 arttığı açıklandı. Almanya ise 88,5 milyar dolar harcamasıyla dünya sıralamasında dördüncü sıraya yükselirken, ülkenin harcamalarının son bir yılda yüzde 28 arttığına dikkat çekildi. (AA)

Trafik cezalarına yüzde 44 zam

2025'İN ilk üç ayında kesilen trafik cezası sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 59 artarak 8 milyon 224 bine ulaştı. Cezalardaki bu artış, devletin trafik ihlallerinden elde ettiği gelirden de rekor seviyelere işaret ediyor. Nefes Gazetesi'nin haberine göre, 2025 yılı itibarıyla trafik cezalarına yüzde 44 zam gelirken, en düşük ceza 993 TL, en yüksek ceza ise 47 bin 842 TL olarak belirlendi. Yıl sonunda trafik cezası gelirlerinin 100 milyar TL'yi aşabileceği öngörülmüyor. Ayrıca hız ve kırmızı ışık ihalleri gibi temel trafik suçlarında cezaları artıracak yeni bir düzenleme de yolda. (AJANSLAR)

Konut krizi ve deprem 'mobil ev'e ilgiyi artırdı

Konut fiyatlarının yükselmesi ve alım gücünün düşmesiyle birlikte, ev sahibi olmayan vatandaşlar ile depreme karşı güvenli konut arayışında olanlar, alternatif çözümlere yöneliyor. Son dönemde, özellikle maliyeti geleneksel yapılara göre daha düşük olan konteyner ve prefabrik evlere ilgi artış gösteriyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2024 Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri'ne göre, kendi konutunda yaşayanların oranı yüzde 56,1'e gerilerken, bu düşüşün başlıca nedeni artan konut fiyatları olarak öne çıkıyor. TÜİK Konut Fiyat Endeksi verilerine göre, 2021'den bu yana Türkiye genelinde konut fiyatları reel olarak yüzde 300'ün üzerinde artarken, İstanbul gibi büyükşehirlerde bu oran daha da yüksek seviyelere ulaştı. Yükselen inşaat maliyetleri, artan arsa fiyatları ve işçilik ücretleri nedeniyle alternatif konut seçenekleri cazip hale geldi.

DEPREM GÜVENLİĞİ VE DÜŞÜK MALİYET ÖNE ÇIKIYOR

Cumhuriyet'in haberine göre deprem güvenliği, düşük maliyet ve hızlı üretim avantajları sayesinde konteyner evlere olan talep artıyor. Özellikle büyük şehirlerde ortalama 3 ila 5 milyon lira arasında değişen konut fiyatlarıyla karşı karşıya kalan vatandaşlar, hazır arsaları olması durumunda, bu maliyetin yarısına konteyner ev sahibi olabiliyor. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, 2023 yılında tarım arazilerinin amacı dışında kullanımı yüzde 5 artış gösterdi. Bu durum, kaçak yapılaşmanın önemli bir kısmını konteyner ve prefabrik evlerin oluşturduğunu gösteriyor. Türk Yapısal Çelik Derneği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Melih Şimşek, pandemi, deprem ve ekonomik kriz gibi faktörlerin güvenli konut ihtiyacını artırdığını belirtirken, "Şehir merkezindeki yüksek maliyetli konutlar yerine, 'Bir dikili ağacım olsun' diyenler prefabriğe yöneliyor" açıklamasında bulundu. Ancak bu yapıların kalıcı değil, geçici konut sınıfında yer aldığına dikkat çekti.

Pandemi sonrası bir milyondan fazla parsel satışının kaydedildiğini ifade eden Şimşek, bu satışların büyük bölümünün tarım arazileri üzerinde gerçekleştiğini, bu nedenle birçok konteyner evin kaçak şekilde tarım alanlarına yerleştirildiğini aktardı. Planlı imar alanlarında ise daha kalıcı modüler evlerin kurulduğunu ancak bu oranın düşük kaldığını belirtti. (AJANSLAR)

29 NİSAN 2025 SALI

İstiklal

YIL: 52 SAYI: 18459

İmtiyaz Sahibi: İSTİKLAL MEDYA YAYINCILIK A.Ş. adına Seçkin ŞENGÜR

Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Arif ÇAKMAK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ABDULMUTTALİB BAYRAM

Tüzel Kişi Temsilcisi: Şeyma ÇAKMAK

Haber Müdürü: Elif ŞİPKA

Muhabir: Ali BALTAÇI Mehmet KIZMAZ Serkan ÖZTÜRK Arzu ERDOĞRUL

Sayfa Sekreteri: Mustafa BODUR Bilal İŞGÖREN Hüsnü BULUT Gülay ADIGÜZEL

Yazar: Merve DERNEK - Ahmet KİNA

ADRES: Seyitnizam Mah. Seyitnizam Cad. Ak Evler NO: 51/2 Ç Kapı NO: 44 Zeytinburnu/İstanbul

TEL: 0212 574 06 04 facebook.com/gazetelistiklal twitter.com/gazetelistiklal e-posta: iletisim@istiklal.com.tr

BASKI: Adakoğlu Basılı Tesitleri SAN. TİC. LTD. ŞTİ. İ.O.S.B. Süleyman Demirel Bulvarı Heskop San. Sİ. S1 Blok No:1 BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL

Dağıtım: TÜRKÜVAZ DAĞITIM A.Ş. Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi Adresi: 25939-81507-60748 Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın Sözleşmesiz yazar, muhabir ve temsilcilere ödeme yapılmaz.

Açlık savaşında son nokta

İsrail'in yardım girişlerini engellemedeki ısrarı nedeniyle Gazze'de açlık savaşı son noktaya ulaştı. Yardım gruplarının depoları boşaldı. Ateşkesin sona ermesinden bu yana un ve şeker fiyatları katlandı

GAZZE'DEKİ Filistinliler ve uluslararası yardım yetkilileri, temel gıda maddelerinin fiyatlarının yükselmesi, tıbbi malzeme stoklarının azalması ve yardım dağıtımındaki keskin kesintilerin Gazze'de yeni felaket koşullarını tehdit ettiği uyarısında bulunuyor. Dünya Gıda Programı ve Gazze'de 2 milyondan fazla Filistinliye gıda ve hizmet sağlayan UNRWA gibi insani yardım kuruluşları, stoklarındaki son un ve diğer gıda maddelerini, bölgede başka seçeneği olmayanlara yemek hizmeti veren toplum mutfaqlarına dağıttı. Yardım gruplarının depoları, İsrail ile Hamas arasında ocak ayı ortasında yürürlüğe giren ve mart başında sona eren ateşkes sırasında dolmuştu. Şimdi ise boşlar: The Guardian gazetesinin haberine göre üst düzey Birleşmiş Milletler yetkilisi, "Artık onlara verecek bir şey kalmadı, bu yüzden son malzemeler de tükendiğinde mutfaqlar kapanmak zorunda kalacak. Şu anda insanlar iyi dayanıyor ama diğer krizlerden biliyoruz ki işler kötüye gittiğinde çok hızlı kötüleşiyor ve biz de o noktadan çok uzaktaki değiliz" dedi.

"KİTLİK" UYARISI

İsrail'in yaklaşık 19 aydır bölgede yürüttüğü soykırım nedeniyle yoksullaşan, dışarıdan verilecek yardımlara bağlı hale gelen Filistin halkının maruz kaldığı şartlar, sınır kapılarının kapanmasıyla daha da kötüleşirken Gazze Şeridi'ndeki Filistin hükümeti, "İtliğin ilk aşamalarına" girildiğini bildirdi. UNRWA Kıdemli İletişim Yöneticisi Fowler, yaptığı açıklamada, Gazze'deki insani krizde Ekim 2023'ten bu yana en kötü aşamaya geçildiğini söyledi.

Fowler, Gazze'deki mevcut durum için, "Durumu tarif eden kelime bulmak çok zor. Kıyamet gibi. İnsanlık dışı. Bu, Ekim 2023'te başlayan bu savaştan beri Gazze Şeridi'nde gördüğümüz insani krizin en kötü aşaması" dedi. Fowler,

durumun aslında karmaşık olmadığını belirterek, "Kıtlık hayaleti Gazze Şeridi'ni takip ediyor. Dünyanın herhangi bir yerinde, orada yaşayan herkesin kıtlıkla karşı karşıya kaldığı bir durum olmamıştır. Eğer 50 günden fazla bir süredir gıda yardımı getirmeniz yasaklınırsa ve ticari tedarikler de yasaklınırsa, kaçınılmaz olarak insanların hiçbir şeyi kalmadığı bir aşamaya doğru ilerlersiniz." şeklinde konuştu.

Ateşkes sırasında yardım miktarını önemli ölçüde artırabildiklerini ancak kesinlikle gerekli olan seviyeye ulaşamadıklarını kaydeden Fowler, bu süreçte bir miktar stoklarının kaldığını ve insanların da bir ölçüde gıda stoklarına sahip olduğunu ancak geçen 50 günden fazla süre zarfında bunların kademeli olarak tükendiğini aktardı.

"DAĞITACAK GIDA KALMADI"

Fowler, "Dünya Gıda Programı artık dağıtacak gıda malzemesi kalmadığını açıkladı. Bizim un stoklarımız da bundan birkaç gün önce tükendi. Elimizde sadece birkaç yüz gıda kutusu kalmıştı. Bu malzemeler de birkaç gün önce tükendi, bu yüzden verecek gıdamız kalmadı. Dünya Gıda Programı'nın da verecek gıdası kalmadı. İnsanlar gerekerek daha umutsuzlaşıyor. Hiçbir şey yok. Yalında yiyecek hiçbir şey kalmayacak" ifadelerini kullandı. Bu durumun Gazze'deki insan sağlığı üzerinde ciddi sonuçları olacağını vurgulayan Fowler, ateşkestən önce de çocuklar arasında akut yetersiz beslenme oranlarında artış görmeye başladıklarını şimdi ise çok daha kötü bir durumla karşı karşıya olduklarını dikkati çekti. Gazze'deki kıtlığın tamamen insan yapımı siyasi bir karar olduğunu dile getiren Fowler, "Eğer yardım akışına izin verilmesi yönünde bir tercih yapılırsa, yardım akabilir. İsraili yetkililer sıkı bir abluka uyguladı ve hiçbir şey geçmiyor. Dünya çapında çağ-

rılar var: 'Ablukayı kaldırın, yardımın akmasına izin verin.' Bunların hiçbir etkisi yok. Bu tamamen skandal bir durum." değerlendirmesinde bulundu.

UNRWA'YA ÇİFTE YASAK

İsrail Parlamentosu'nun UNRWA'ya yönelik yasağı hakkında da bilgi veren Fowler, yasağın iki yönlü olduğunu söyleyerek, "Yasağın bir kısmı, İsrail'in egemen toprakları olarak gördüğü yerlerde UNRWA faaliyetlerine yönelik özel bir yasaktır. Bu, özellikle uluslararası hukuka göre işgal altındaki kabul edilen Doğu Kudüs'te faaliyet göstermemizi engelliyor. Doğu Kudüs'te eğitim, sağlık hizmeti, sokak temizliği gibi hizmetler sunuyoruz. Doğu Kudüs'teki okullarımızda yaklaşık 800 çocuğumuz var. Büyük yaştaki gençler için mesleki eğitim merkezimizde yaklaşık 350 stajyerimiz var ve yılda yaklaşık 70 bin kişi ücretsiz tıbbi hizmetlerimizden yararlanıyor." değerlendirmesini yaptı. Fowler, yasağın diğer kısmının ise İsrail devleti ile UNRWA arasındaki tüm temasları yasakladığını belirterek bunun, işgal altındaki bir bölgede işgal gücüyle diyalog

kurma imkanına dayanan insani yardım gibi birçok hizmeti ve operasyonları giderek zorlaştırdığına işaret etti.

İSRAİL KAPILARI KAPATTI

Yaklaşık iki ay önce ateşkesin çökmesinden birkaç saat sonra İsrail Gazze'ye gıda, yakıt, ilaç ve diğer maddelerin girişini engelledi. Yüz binlerce kişiye ekmek sağlayan düzinelerce fırın çöktan kapandı. Sadece mercimek, makarna veya pirinç sağlayan 47 toplum mutfağı şimdiden porsiyonları azalttı. Sadece mercimek, sade makarna veya pirinç sağlayan 47 toplum mutfağı şimdiden porsiyonları azalttı. The Guardian'a konuşan Gazze'deki Refah Hayır Mutfağı'ndan Hani Abu Qasim, "Bu mutfak panırına bize bağımlı olan bu insanlar açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalacak" dedi. Gazze'deki pazarlar neredeyse bomboş ve satılan her şey artık büyük çoğunluk için çok pahalı.

Ateşkesin sona ermesinden bu yana 1 kilogram domatesin fiyatı 4 kat artarak 8 dolara, şeker 7 katına, un ise 10 ile 15 katına çıktı. Et ya da süt ürünlerine ulaşmak mümkün değil. (AA)

İsrailli general: Hamas'ı yenebilecek güçte değiliz

İSRAİLLİ emekli Tümgeneral Yitzhak Brik, İsrail ordusunun Hamas'ı yenme kapasitesinin bulunmadığını belirttiği bir makale kaleme aldı. Brik, Maariv gazetesinde yayımlanan "İsrail ordusu Hamas'ı neden yenemiyor?" başlıklı yazısında, Gazze'deki yıkımın "gerçek bir zaferin elde edilemediğini halktan saklamak için" yapıldığını ifade etti. Brik, "İsrail ordusunun şu anda Hamas'ı yenme kapasitesi yok. Bu yüzden Gazze'deki tüm bu yıkım zafer izlenimi yaratmaya yönelik. Bu izlenim, siyasi ve askeri liderlerin halkı yanıltmasıyla güçleniyor." dedi. Ayrıca Hamas'ın yeraltındaki binlerce tünelde saklandığını, genellikle gece gruplar halinde tünellerden çıkıp mayınlar ve tuzaklar yerleştirdiklerini belirterek,

bir buçuk yıl boyunca Gazze'deki tünellerin yüzde 10'undan daha azının patlatıldığını söyledi.

Brik, İsrail Genelkurmay Başkanı Eyal Zamir'in, Hamas'ı yenebileceğini söyleyerek kendisini zor bir duruma soktuğunu da dile getirdi. "Zamir, 'Hamas'ı yeneceğiz, askeri yönetim kuracağız' demişti ancak şimdi bu sözlerini yerine getiremedi" ifadelerini kullandı. Ayrıca, son 20 yılda İsrail ordusunun askeri personel sayısında büyük bir azalma yaşandığını ve ordunun Hamas'la savaşacak ve Gazze'ye kalıcı bir yönetim kuracak kapasiteye sahip olmadığını vurguladı. Brik, İsrail ordusunun mevcut durumda Hamas'ı yok etme ve esirleri kurtarma konusunda başarılı olamayacağını belirtti. (AA)

Rusya ile Ukrayna yakında anlaşmazsa zaman ayıramayız

NBC NEWS'ÜN "Meet the Press" programına konuk olan ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, ABD'nin dış politikalarına ilişkin açıklamalarda bulundu. Rubio, askeri bir çözümlü olmayan bir savaşı sona erdirmeye çalıştıklarını, bu konuda da ilerleme kaydettiklerini belirtti. Bu sürecin son adımlarının en zor olduğunu dile getiren Rubio, "(Barış anlaşması) Yakında gerçekleşmeli. Eğer bu çaba sonuç vermezse, zaman ve kaynaklarımızı buna ayırmaya devam edemeyiz." dedi.

"BU HAFTA KRİTİK"

Rubio, Rusya ve Ukrayna'yı olduklarından daha yakınlaştırdıklarını kaydederek, henüz hedefe tam olarak ulaşamadıklarına, bu haftanın kritik olacağına dikkati çekti. Savaşın "tek çözümünün" Rusya ve Ukrayna'nın "bir şeylerden vazgeçmesinin gerektiği bir müzakere olduğunu" dile getiren Rubio, barış anlaşmalarının güven esasında yapılmadığını vurguladı. Rubio, Çin ile tarife gerginliği hakkında da Çinli şirketlerin ABD'de istediğini yapabildiğini ancak kendilerinin Çin'de aynımsı yapmalarına izin verilmediğini savundu. Çin'in yaptığının haksızlık olduğunu aktaran Rubio, sadece ABD'nin değil başka ülkelerin de bu konuda rahatsız olduğunu ifade etti. (AA)

Trump, gözünü bu kez Süveyş Kanalı'na dikti: Mısır'dan 'hırsızlık' tepkisi

ABD Başkanı Donald Trump, ABD askeri ve ticari gemilerinin, küresel ticaret ve askeri operasyonlar için iki stratejik güzergah olan Panama ve Süveyş kanallarından ücretsiz seyahat etmelerine izin verilmesi gerektiğini söyledi. Trump Truth Social platformunda yaptığı paylaşımda, "Bu kanallar Amerika Birleşik Devletleri olmadan var olamazdı. Dışişleri Bakanı Marco Rubio'dan bu durumla derhal ilgilenmesini istedim" dedi.

"BU HARAÇ DAYATMAKTIR"

Al-Araby Al-Jadeed'e konuşan Mısırlı gazeteci ve milletvekili Mustafa Bakrı, Trump'ın açıklamalarını eleştirdi. Bakrı, "Başkan Trump'ın hangi gerekçeyle hem ticari hem de askeri Amerikan gemilerinin Süveyş Kanalı'ndan serbestçe geçmesine izin verilmesini talep ettiğini bilmiyorum" dedi. "Bana göre bunun tek bir nedeni var" diyen Bakrı, şunları ekledi:

"Amerika'nın zorbalık politikası ve egemen uluslara şantaj yapma girişimleri. Bu açık bir hırsızlık eylemidir ve Birleşmiş Milletler üyesi bağımsız bir ülkeye haraç dayatmaktır."

"AKSİNE BİR ANLAŞMA SÖZ KONUSU OLAMAZ"

Panama Devlet Başkanı Jose Raul Mulino da X'te Trump'ın adını vermeden verdiği yanıtta, "Kanalımızdan geçen tüm gemilerin geçişler ve maliyetler özerk bir yönetim organı olan Panama Kanal Otoritesi (ACP) tarafından düzenleniyor. Aksine bir anlaşma

söz konusu değildir" dedi.

Trump, Panama'nın bu ülkeden geçen kanalı yönetmesini defalarca eleştirmiş ve su yolunu geri alma planlarını ortaya atmış, bunu yaparken de askeri güç kullanmayı reddetmişti. Kanal 1900'lerin başında ABD tarafından inşa edilmiş ve 1977'de Panama'ya geri devredilmişti. Aralık ayında Trump, Çin'i Panama Kanalı'nın yönetiminde nüfuzunu arttırmakla suçlamış ve yetkilileri "fahiş fiyatlar ve geçiş ücretleri" talep etmekle eleştirmişti.

Panama Kanalı Karayip Denizi ile Pasifik Okyanusu'nu birbirine bağlıyor. Süveyş Kanalı ise Akdeniz ile Kızıldeniz'i birbirine bağlıyor. Her ikisi de küresel ticaret için çok önemli, nakliye süresini ve maliyetlerini azaltırken aynı zamanda ordulara okyanuslar arasında hızlı bir şekilde hareket etme imkanı vererek jeopolitik etkiyi güçlendiriyor. (AJANSLAR)

ABD, Yemen'de 800 hedefi vurdu

ABD Merkez Komutanlığı, 15 Mart'tan bu yana Yemen'de Husilere yönelik düzenlenen hava saldırılarında 800'den fazla hedefin vurulduğunu açıkladı. Yapılan açıklamada, yüzlerce Hushi savaşçısı ve çok sayıda Hushi liderin etkisiz hale getirildiği belirtildi. Ülkenin büyük bir bölümünü kontrol eden Husiler ise ABD'nin pazar günü başkent Sana'ya düzenlediği hava saldırısında, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu en az sekiz kişinin hayatını kaybettiğini duyurdu. ABD, Kızıldeniz ve Aden Körfezi'ndeki gemi trafiğini tehdit ettikleri gerekçesiyle Husileri hedef aldığını savunuyor.

Husilere bağlı Sağlık Bakanlığı, 19 Nisan'da Kızıldeniz kıyısındaki bir petrol tesisine düzenlenen saldırıda en az 74 kişinin öldüğünü, 171 kişinin de yaralandığını bildirdi. Ayrıca, ilk hava saldırısında da 50'den fazla kişinin öldüğü ve 100'den fazla kişinin yaralandığı açıklanmıştı. ABD Başkanı Donald Trump, Mart ayında Yemen'de Husilere yönelik yeni bir operasyon başlattıklarını duyurmuş ve İran'ı, Husilere verdiği desteği sonlandırması konusunda sert bir dille uyarmıştı. Buna karşılık Husiler, bir Amerikan uçak gemisine iki ayrı saldırı düzenlediklerini açıkladı.

SALDIRILARA MİSİLLEME

Husilerin sözcüsü Muhammed Al-Bukhayti, BBC'ye yaptığı açıklamada, "Mümkün olan her yerde Amerikan hedeflerine saldıracağız" ifadelerini kullandı. Bir başka sözcü de Telegram üzerinden yaptığı paylaşımda, saldırıların ABD'nin operasyonlarına misilleme olduğunu kaydetti. ABD Savunma Bakanı Pete Hegseth ise 16 Mart'ta yaptığı açıklamada, "Husiler gemilerimize ve insansız hava araçlarımıza saldırıya bırakmadıkça, operasyonlarımız acımasız şekilde devam edecek" demişti.

Öte yandan Çin ve Rusya'dan bölgede itidal çağrıları geldi. Çin, 17 Mart'ta Kızıldeniz'deki gerilimin azaltılması ve diyalog çağrısında bulunurken, Rusya 16 Mart'ta ABD'ye saldırıları durdurma çağrısı yaptı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Irakchi ise sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, ABD'nin İran'a dış politika dayatamayacağını belirterek, "Yemenlileri öldürmeyi bırakın" çağrısında bulundu. (AA)

Kuzey Kore asker gönderdiğini doğruladı

KUZEY Kore yönetimi, Ukrayna'ya karşı savaşmak üzere Rusya'ya asker gönderdiğini ilk kez resmi olarak doğruladı. Kore İşçi Partisi Merkezi Askeri Komisyonu'ndan yapılan açıklamada, imzalanan Kapsamlı Stratejik Ortaklık Anlaşması kapsamında Rusya'ya asker sevkıyatı yapıldığı bildirildi.

Kuzey Kore askerlerinin Kursk bölgesinde kahramanca başarılar gösterdiği belirtilen açıklamada, "Ukrayna'nın maceracı Rusya işgalini püskürtmek için yapılan Kursk bölgesini kurtarma operasyonu zaferle sonuçlanmıştır. Silahlı kuvvetlerimiz, yüksek savaşçı ruhlarını ve askeri mizaçlarını tam olarak ortaya koymuş, eşsiz bir kahramanlık, cesaret ve fedakarlık ruhu sergilemiştir. Silahlı kuvvetlerimiz Neo-Nazi Ukrayna güçlerinin yok edilmesine ve Rusya topraklarının kurtarılmasına önemli bir katkı sağlamıştır" ifadelerine yer verildi.

"KAHRAMANLIK ÖYKÜSÜ"

Rusya'ya asker gönderme kararının bizzat ülke lideri Kim Jong-Un tarafından alındığı vurgulanan açıklamada, "Rusya topraklarını kendi ülkelerinin toprağı olarak gören askerlerimiz, Kuzey Kore ile Rusya arasındaki ittifakın sağlamlığını kanıtlamış ve fedakarlıklarla dolu mücadeleleriyle efsanevi askeri kahramanlık öyküleri yazmışlardır" ifadeleri kullanıldı. Kuzey Kore'nin Rusya'ya sağladığı askeri desteğin ikili ilişkilerde bir dönüm noktası olduğu vurgulanan açıklamada, "Kore İşçi Partisi Merkezi Askeri Komisyonu, Kursk bölgesini kurtarma operasyonlarına katılan ve Kuzey Kore-Rusya ilişkilerinin tarihinde altın harflerle yer alacak ölümsüz başarıları imza atan tüm askerlerini ihtenlikle kutlamaktadır" denildi. Kuzey Kore hükümetinin Rusya gibi güçlü bir devletle ittifak yapmaktan onur duyduğunu belirtirken, "Kuzey Kore ve Rusya arasındaki askeri bağları daha da güçlendirmekten ve Rusya'nın özel askeri operasyonlarına katkıda bulunmaktan memnuniyet duyuyoruz" ifadeleri kullanıldı. (AA)

Türkiye-Çin dostluğunun sembolü 10 bin fidan toprakla buluştu

ÇİN Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu, Türkiye'deki çeşitli sivil toplum kuruluşları ve iş dünyasından katılımcılarla düzenlenen etkinlikte, 10 bin fidan toprakla buluştu.

Arnavutköy Orman Sahası'ndaki fidan dikme etkinliği, Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu, Yeşil Türkiye Ormanlıklar Derneği, Çin İş Adamları Ticari İşbirliği Derneği, Çin Hubei Bölgesi İş Adamları Derneği, JS Machine ve Kontrolmatik Teknoloji ve Mühendislik AŞ tarafından düzenlendi.

2050 net sıfır karbon hedeflerine bağlılık ve çevresel diplomasiye dayanan uzun vadeli dostluğun simgesi olarak nitelendirilen programda konuşan Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Wei Xiaodong, her iki ülkenin de yeşil kalkınmaya büyük önem verdiğini söyledi.

Gerçekleştirdikleri fidan dikme etkinliğinin kendileri için büyük önem taşıdığını belirten Wei, "Ülkelerimiz arasındaki pratik işbirliğinin yeşil kalkınma ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında birçok projeyi kapsadığını görmekten büyük mutluluk duyuyorum. Çin ve Türkiye arasında yalnızca diplomatik ilişkilerde değil, yeşil kalkınma alanında da daha üst düzey bir işbirliğini dört gözle bekliyorum. Bunun hem ülkemize hem de dünyaya fayda sağlayacağına inanıyorum." dedi.

Fidan dikim alanı için seçilen bölgenin önemine işaret eden Wei, "Bugün ağaç dikimi yaptığımız yer havalimanına çok yakın, bu da oldukça önemli çünkü havacılık sektörü çok fazla fosil yakıt tüketiyor. Bu nedenle bu konuda bir şeyler yapabiliyor olmamız çok güzel." değerlendirmesinde bulundu.

Yeşil Türkiye Ormanlıklar Derneği Başkan Vekili Mustafa Çiftçi ise Türkiye'nin sürdürülebilirlik hedeflerini yerine getirebilmesi adına kamu yararına yapılan faaliyetlerin önemli olduğunu dile getirdi.

Çiftçi, "Biz Yeşil Türkiye olarak tüm şirketlerin her yıl fidan dikim etkinliklerinde bulunması ve karbon salımı konusunda Yeşil Mutabakat bağlamında 2050 hedeflerine ulaşmak için çalışmalar yürütmesini önemsiyoruz. Orman Bölge Müdürlüğümüze çok teşekkür etmek istiyorum. Bize sağladığı bu alan aynı zamanda havalimanına çok yakın. Dolayısıyla uçakların yaydığı emisyonları burada fidanları toprakla buluşturarak nötrleştirme çabası içerisindeyiz." diye konuştu.

Arnavutköy Belediyesi Başkan Yardımcısı Kemal Aygenli de bölgede böyle bir ağaçlandırma faaliyeti yapılmasından dolayı mutlu olduklarını ifade ederken, Çin Hubei Bölgesi İş Adamları Derneği Başkanı Ganimet Khasia ise Türkiye ile Çin arasındaki ilişkilerin her zaman dostlukla, sevgiyle ve bu tür çevreci faaliyetlerle anılması temennisinde bulundu.

Program, katılımcıların fidan dikimi konusunda bilgilendirilmesi ve fidanların toprakla buluşturulmasının ardından sona erdi. AA

KKTC turizmde rotayı kültür, deniz, doğa, sağlık ve gastronomiye çevirdi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), deniz, kültür, gastronomi, sağlık, doğa ve macera turizmiyle bu sezon 2 milyonun üzerinde misafire ulaşmayı hedefliyor.

GİRNE Kalesi, Belapais Manastırı, Ot-hello Kalesi, St. Hilari-on Kalesi, Lala Mustafa Paşa Camii gibi birçok tarihi ve kültürel esere ev sahipliği yapan KKTC, hellim peyniri ve böreği, Kıbrıs köftesi, molehiya, pilavuna, ceviz macunu gibi zengin yöresel lezzetleriyle gastronomi alanında da tatilse-verlere cazip seçenekler sunuyor.

Kum ve güneşin tadını çıkarmak isteyenler için Akdeniz'in mavi sularında doğal güzellikleriyle öne çıkan Glapsides, Acapulco, Alagadi, Altinkum, Denizkızı gibi birçok plajı barındıran KKTC'de, yeni bir atılım gerçekleştirmek amacıyla bir süredir turizm alanında çalışmalar sürdürülüyor.

Bu kapsamda, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) ile Kıbrıs Türk Turizm ve Seyahat Acentaları Birliği (KITSAB) ve iki ülkenin ilgili bakanlıklarının desteğiyle "Ada Kıbrıs" gibi projelerle bölgenin doğal ve kültürel zenginlikleri dünyaya tanıtılıyor.

Konuya ilişkin, AA muhabirine değerlendirmelerde bulunan TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, KKTC'nin en büyük gelir kaynağının turizm olduğunu ve turist profilini yoğun olarak Türkiye'den gelenlerin oluşturduğunu belirtti.

Turizmin KKTC'ye sadece gelir açısından katkı sağlamadığına değinen Bağlıkaya, "KKTC, Türkiye için çok önemli bir destinasyon. Yurt içi seyahat mesafesinde yurt dışına seyahat ediyorsunuz. Kendi para biriminiz geçerli, kendi lisanınızı konuşuyorsunuz ve yepyeni bir kültür

deryasına düşüyorsunuz." değerlendirmesinde bulundu.

"SEYAHAT EDEN SAYISI 2 MİLYONUN ALTINDA"

Geçen yıl KKTC'ye seyahat eden sayısının 2 milyon altında olduğunu dile getiren Bağlıkaya, ülkenin turizmde yönünü doğal ve kültürel zenginliklerine çevirmeyi hedeflediklerini, Ada Kıbrıs projesiyle bunun için çalışmalar yürüttüklerini kaydetti. Bağlıkaya, "Buraya turizm amaçlı gelecek 2 milyon turist rakamını yakalamak, çok önemli. Buradaki üst düzey yetkililer de bu konuyu çok önemsiyor. Bizler de aynı amaçlar doğrultusunda elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz. Hedefimiz, KKTC'ye gitmeye, yeme içmeye, doğasını görmeye, kültürünü tanımaya gelen 2 milyon turist sayısını yakalamak ve bunu başaracağımıza inanıyorum." diye konuştu.

"KKTC EN ZENGİN COĞRAFI BÖLGELERİ ARASINDA"

KITSAB Başkanı Orhan Tolun da KKTC'nin turizmde dünyanın en zengin coğrafi bölgeleri arasında yer aldığını ve bu sebeple ekonomik anlamda birincil önceliklerinin bu alana kaydığını aktardı.

KKTC'de turizm alanında sürdürülebilir bir yapı oluşturmayı arzuladıklarını kaydeden Tolun, "Turizmin 12 aya yayılmasını, gelen turistin daha fazla kalmasını, para harcamasını ve KKTC'nin reklamını kendi aralarında yapmasını sağlamak istiyoruz." ifadelerini kullandı.

Türkiye'de bir turistin tatillerde ortalama kalış süresinin 8,5 gece olduğunu, KKTC'de ise bu sayının 3,2'de kaldığını aktaran Tolun, bölgede hafta sonu yoğunluğu dışında otellerde doluluk oranının istenen rakamlara ulaşmadığını söyledi.

Bu sebeple TÜRSAB ve Kültür ve

Turizm Bakanlığı ile ortak çalışmalar gerçekleştirdiklerini kaydeden Tolun, KKTC'de barınma kapasitesini artırmaya yönelik çalışmaların sürdürdüğünü dile getirdi.

Tolun, "Otellerin yatak kapasitesi şu an 26 bin ve bu sayı artmaya devam ediyor." diyerek, ev, villa tipi kiralamaları da kontrol altına almak istediklerini söyledi.

KKTC'deki turistlerin yüzde 80'inin İstanbul, İzmir ve Ankara gibi illerden geldiğine işaret eden Tolun, sözlerini şöyle tamamladı:

"Bu illerden gelen hava trafiği, hafta sonları ve bazı özel günlerde yoğunlaşır. Talebin yoğun olduğu dönemlerde bilet fiyatları çok yükselmekte ve bu durum, turizm anlamında satışlara olumsuz yansımakta. Hava yolu şirketlerinin bu durumu dikkate alması ve fiyatlarını makul seviyelere getirmesi önemli." AA

Göç yolu üzerindeki Hatay'da bahar döneminde 233 kuş türü gözlemlendi

GÖÇ yolu üzerinde bulunan Hatay'da, ilkbaharın gelişiyle 233 kuş türü gözlemlendi. Kış Afrika'da geçiren türler için Türkiye'ye giriş kapısı niteliğinde olan Hatay, sulak alanları sayesinde her yıl çok sayıda kuş türüne mola noktası oluyor. İlkbaharın gelişiyle sıcak ülkelere göç eden kuşların bazıları, Hatay'daki Subaşı, Mileyha Sulak Alanı ile Reyhanlı Barajı çevresinde dinlenip beslenerek yeni göç için güç topluyor.

Kentte 1 Mart itibarıyla başlayan bahar döneminde, leylek, pelikan, şahin, çamurcun, kaşıkga, yeşilbaş, kızkuşu, akbaba gibi 233 tür gözlemlendi.

Hatay Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürü Nuri Akın, AA muhabirine, Hatay'ın göçmen kuşlar açısından çok önemli bir geçiş noktası olduğunu söyle-

di. Akın, kente ocak ayında gerçekleştirilen kış ortası su kuşu sayımında 68 türde 6 bin 196 kuşun gözlemlendiğini belirtti. Baharın gelişiyle de Hatay semalarında göç yoğunluğunun arttığını ifade eden Akın, şöyle konuştu:

"Hatay semalarından on binlerce kuş seyahat ediyor; bunların içerisinde sulak alanlarda konaklayan kuşlarımız var. Bunlar zengin alanları, uygun ortam şartlarını bulduklarında burada hayatlarını devam ettirmeye, yuvalamaya, üremeye çalışıyor; bir kısım da göçüne devam ediyor. Hatay'ın semalarında leylekler, pelikanlar, akbaba başta olmak üzere yirtıcı kuş türlerimizden kartal, şahin,doğan, atmaca gibi türlerimiz de yoğun şekilde buradan göçlerini gerçekleştiriyorlar." AA

Bağımlılıkla mücadele ederken Yeşilay atölyesinde sosyal beceriler de kazanıyorlar

KİLİS'TE Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM), bağımlılıkla mücadele eden bireylerin rehabilitasyon süreçlerine psikososyal destek hizmetlerinin yanı sıra hobi atölyesindeki sanatsal faaliyetlerle de katkı sağlıyor.

Kilis'te 2019 yılında kurulan YEDAM, bağımlılıkla mücadelede uzman psikologlar ve sosyal hizmet uzmanlarından oluşan ekiyle bireylere destek sunuyor.

Alkol, tütün, madde, kumar ve internet gibi bağımlılıklarından kurtulmak isteyenlerin danışmanlık hizmeti aldığı merkezde oluşturulan atölyede, çeşitli sanatsal etkinlikler gerçekleştiriliyor.

Halk Eğitimi Merkezi'nde görevli usta öğreticilerden alınan destekle, başvuran bireylerin alışıp boyama, ebru, resim, tasarım gibi sanatsal faaliyetlerle buluşması ve bağımlılıklarından uzaklaşmaları sağlanıyor.

YEDAM'da görevli sosyal hizmet uzmanı Rabia Alioğlu, AA muhabirine, merkezde, alkol, madde, tütün, teknoloji, kumar gibi bağımlılıkları bulunanlara ücretsiz psikososyal destek hizmeti sağladıklarını söyledi.

Merkeze 2019'dan bu yana 488 kişinin başvurduğunu ve çalışmalarını gizlilik esasıyla yürüttüklerini ifade eden Alioğlu, klinik psikolog, sosyal hizmet uzmanı, halkla ilişkiler sorumluları ve atölye çalışmasında destek aldıkları Halk Eğitimi Merkezinden gelen usta öğreticilerle güzel çalışmalar yürüttüklerini belirtti.

Tedavinin 3 aylık bir sehpaya benzediğine dikkati çeken Alioğlu, "Tedavinin bir ayağı tıbbi destek, bir ayağı psikolojik, bir ayağı da sosyal destektir. Tedavinin sosyal destek kısımlarından biri olan atölye faaliyetlerimiz bağımlılık tedavisinde çok önemli bir rol oynamaktadır." dedi. AA

Yönetmen Murat Pay, sinemanın gelişim sürecine dair değerlendirmelerde bulundu

"Dilsiz", "Miraciyye Saklı Miras" ve "Maşuk'un Nefesi" filmle-rine imza atan yönet-men, senarist ve ya-pımcı Murat Pay, "İbn Haldun Akademi 2025" kapsamında "Bir Kültür Fedaisi olarak Türk Sinema-sı" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi.

İBN Haldun Üniversitesi Külliye-si'nde gerçekleştirilen programda Pay, sinemanın "kültürel iklim" oluş-turma noktasında önemli bir potan-siyeye sahip olduğunu söyledi.

Sinemanın dünya düzenindeki değişimlere paralel bir şekilde ilerle-diğini belirten Pay, "Tarihsel olarak Rönesans resmiyle başlayan ve fo-toğrafın ortaya çıkışıyla somutlaşan bir süreç var. Fotoğrafla birlikte bakış, tam olarak kontrol altına alın-mıştır. Burada 'bakan gözü' kontrol edebildiğiniz bir yapı meydana gel-miştir. Sinema, fotoğraftan aldığı mi-rasla bakışı kontrol altına almaya ça-lışan ve yönlendiren düzenin bir ço-cuğudur." dedi.

Pay, sinemanın ortaya çıktığı 1895 tarihinin sömürgecilikle çok önemli bir ilişkiye sahip olduğuna dikkati çekerek, "Bu dönemde sö-mürgecilik, dünyada ayak basılma-mış yer bırakmamıştır. Sömürgeleş-menin fiziki olarak bittiği yerde yeni bir güç, zihinsel sömürünün bir aleti olarak ortaya çıkıyor. Sinema, hare-keti yakalayarak hapsediyor ve bu özelliğiyle sömürgeleşme dönemin-de temel bir rol oynuyor." ifadelerini kullandı.

Sinemanın başlangıçta "sessiz" bir dönemi olduğunu hatırlatan Mu-rat Pay, şunları kaydetti:

"Bu dönemde karşımızda karan-lık bir ortamda, arkadan bir nur ola-rak doğan ve perdeye yansıyan sine-manın ışığı vardır. İşte böylesi bir dö-nemde seyirci perdedeki treni gö-rünce, onun kendisine doğru geldiği-

ni düşünerek sinemadan kaçıyor. Bu da bize sinemanın gerçekliği yönlen-dirdiğini anlatıyor. Sinema önce ses, daha sonra renkle birlikte seyirciyi tamamen kontrol altına alıyor. Şu anda ise sinema bütün duyularımızı harekete geçirerek kontrol eden bir güce sahip. Dolayısıyla seyircinin sessiz dönemde yaşadığı ürkeklikle şimdiki hali arasında bir fark yoktur. Belki artık salonlardan kaçmıyoruz ama bakışımızı yakalayarak yönlen-dirme daha güçlü bir şekilde devam ediyor. Seyirci kendini akıllı sanıyor ama sinema hep yeni bir şeyler bula-rak seyircinin önüne geçmeyi başarı-yor. İçinde bulunduğumuz dönemde sinema, kapitalizmin ve kültürel iklim-in oluşturulmasında önemli bir araç haline gelmiştir."

Osmanlı'da sinema öncesinde seyirlik sanatların var olduğunu söyle-yen Pay, bunun sinemanın gelişimin-de dikkate değer bir etkisinin oldu-ğunu belirtti.

Pay, orta oyunuyla sinema arasın-da benzerliklerin ve farklılıkların ol-duğunu kaydederek, "Hem sinema hem de orta oyununda perde, ışık ve bir yönetmen vardır. Fakat sinemada hareket, gerçekliğin kendisi olarak ortaya çıkıyor. Oysa Karagöz'de du-rum bunun tersinedir. Bir çocuk orta

oyunu izlerken, perdenin arkasını merak edip oraya gidebilir. Bu tam olarak hayal ile gerçekliğin arasında durmak ve bu durum üzerine düşün-mek demektir. Sinemada ise kişi üye-rinde oluşturduğu güçle birlikte mutlak bir özdeşleşme hissi ve sar-hoşluk oluşturuyor. Sinema seyirciyi gerçekliğe ikna ediyor ve bu da kişi-nin kendi gerçekliğini unutmaya sonu-çlanıyor." değerlendirmesini yaptı.

Sinemanın Cumhuriyet dönemi-nin uzun bir sürecinde "öksüz ve yet-im" olarak varoluşunu sürdürdüğü-nü dikkati çeken Pay, "Cumhuriyet döneminde birçok sanat dalı kurul-muş ve devlet bunlara önemli des-tekler sağlamıştır. Sinema ise bu des-tekten mahrum kalıyor. Ben bu an-lamda sinemaya halkın sahip çıktığı-nı düşünüyorum. Devlet ise sinema-nın halkı etkilediğini gördüğünde, çoğunlukla da sansürleme yoluyla bu süreç müdahil olmayı tercih etmiş-tir." ifadelerini kullandı.

Pay, Yeşilçam dönemindeki yö-netmen ve sinemacıların sayısının çok fazla olmadığını aktararak, "Bü-tün bu süreçte oluşan bir kültürel ik-lim var ve bu sinemacıları da etkili-yor. Halit Refiğ, Lütfi Akad, Ayşe Şasa gibi isimler yüksek tabakadan gel-mektedirler. Onlar 'halka bir şey öğ-retmek için' yola çıkarlar. Fakat bu-nun tam tersine halktan öğrenmeye başlarlar. Dolayısıyla Yeşilçam dö-ne-minde ortaya çıkan kültürel iklim, yalnızca seyirciyi değil sinema yapı-cılarını da etkilemiştir." görüşlerini paylaştı. AA

nunda, Karagöz'de buluyor, ondan fazlasıyla istifade ediyor. Büyülü Ye-şilçam sinemasının en büyük ilhamı Karagöz'dür." şeklinde konuştu.

Sinemanın Cumhuriyet dönemi-nin uzun bir sürecinde "öksüz ve yet-im" olarak varoluşunu sürdürdüğü-nü dikkati çeken Pay, "Cumhuriyet döneminde birçok sanat dalı kurul-muş ve devlet bunlara önemli des-tekler sağlamıştır. Sinema ise bu des-tekten mahrum kalıyor. Ben bu an-lamda sinemaya halkın sahip çıktığı-nı düşünüyorum. Devlet ise sinema-nın halkı etkilediğini gördüğünde, çoğunlukla da sansürleme yoluyla bu süreç müdahil olmayı tercih etmiş-tir." ifadelerini kullandı.

Pay, Yeşilçam dönemindeki yö-netmen ve sinemacıların sayısının çok fazla olmadığını aktararak, "Bü-tün bu süreçte oluşan bir kültürel ik-lim var ve bu sinemacıları da etkili-yor. Halit Refiğ, Lütfi Akad, Ayşe Şasa gibi isimler yüksek tabakadan gel-mektedirler. Onlar 'halka bir şey öğ-retmek için' yola çıkarlar. Fakat bu-nun tam tersine halktan öğrenmeye başlarlar. Dolayısıyla Yeşilçam dö-ne-minde ortaya çıkan kültürel iklim, yalnızca seyirciyi değil sinema yapı-cılarını da etkilemiştir." görüşlerini paylaştı. AA

Bursa'daki Ahi Ocağı Müzesi ziyaretçilerini zamanda yolculuğa çıkarıyor

GEMLİK Mesleki Eğitim Merkezi içinde oluşturulan müzede ekmek pişirmekten koza yapımına, kestane şekerini üretiminden ayakkabı tamirciliğine eski mesleklerin anlatıldığı 17 sem-bolik dükkan bulunuyor.

Bursa'nın Gemlik ilçesindeki Ahi Ocağı Müzesi'nde hem geleneksel mesleklerin tanıtımı yapılıyor hem de ahilik geleneği geleceğe taşıyor.

Ahilik geleneğini dünyaya tanıtmak ve gelecek nesillere aktarmak amacıy-la 2021 yılının Cumhurbaşkanlığına "Ahi Evran Yılı" olarak kabul edilmesin-in ardından aynı yıl Gemlik Mesleki Eğitim Merkezi içinde Ahi Ocağı Müze-si kuruldu.

İçinde çeşitli mesleklerin anlatıldı-ğı sembolik çarşı kurulan müzede, ek-mek pişirmekten koza yapımına, kes-tane şekerini üretiminden ayakkabı ta-mirciliğine eski mesleklerin anlatıldığı 17 dükkan ile geçmiş dönemlerin eko-nomik yaşamı yansıtılıyor.

Mimari dekorasyonu ve nostaljik havasıyla ziyaretçilerini zamanda yol-culuğa çıkaran müzede hem gelenek-sel meslek dalları tanıtılıyor hem de öğrencilerin meslek seçiminde farkın-dalık oluşturuluyor.

Müzeyi gezenlere ahilik kültürü hakkında da bilgi veriliyor.

Gemlik Eğitim Merkezi Müdürü Ömer Atlay, AA muhabirine, müzenin öğrenciler ve öğretmenlerin emeği, iş-verenlerin desteğiyle 2021'de ziya-rete açıldığını anımsattı.

Müzenin konseptinden de bahse-den Atlay, sözlerine şöyle devam etti:

"Burada Bursa'ya ait simgelerimiz var. Dükkanlarımıza baktığımızda Koza Han ile koza üretimiyle başlıyor. Daha sonra İznik'e atfta bulunuyoruz, çamurdan sanata çini kültürü. Ulu-dağ'a bolca atfta bulunuyoruz, kesta-nenin at arabalarıyla toplanma ve üre-tim aşamasına kadar. Mobilya, maran-goz, dikiş nakış, ticaret, zeytin ticareti ve dokuma atölyemiz ile müzemizi bi-tirmiş oluyoruz."

"YURT İÇİNDEN OLDUĞU GİBİ YURT DIŞINDAN GELENLER DE VAR"

Atlay, müzeyi ziyaret edenlerin Bursa'nın tarihine yolculuk yaptığını belirterek, müzeyle aynı zamanda mesleki eğitime verilen önemi de gös-termeye çalıştıklarını vurguladı.

Müzenin ziyaretçisinin eksik olma-dığını dile getiren Atlay, şunları kay-detti:

"Türkiye'nin dört bir yanından mi-safirlerimiz geliyor. Misafirlerimiz, bu-rada meslekleri tanıyor. Özellikle, 8. sı-nıf öğrencilerini davet ediyoruz, bütün meslekleri tanıtıyoruz. Öğrenci, akade-mik yönü varsa mesleğin akademik yö-nüne gidiyor. Akademik yönü yoksa ya bizi tercih ediyor ya da meslek lisele-rinde ilgisini çeken mesleklerle yöneli-yor. Yurt içinden olduğu gibi yurt di-şından gelenler de var. Bulgaristan'dan misafirlerimiz geldi, Japonya'dan geldi, Avrupa ve Balkan ülkelerinden geldi-ler. Bunları ayrı ayrı misafir ettik. Eras-mus projeleriyle Bursa'ya gelen bir grup olduğunda o arkadaşlarımızı mü-zemizde ağırlıyoruz."

Atlay, ziyarete gelen misafirlerin müzeden etkilendiğini belirterek, "Bu-raya gelen arkadaşlar gençliklerine gi-diyorlar, çocukluklarına gidiyorlar. Me-sela en basit örneğimize baktığımızda, 'Ben o çekici kullanmıştım' diyebiliyor. Ya da 'Ben şu tezgahta üretim yapmış-tım, ben bu kömürlü ütüyü kullanmış-tım' diyor." ifadesini kullandı.

Osmanlı estetiğinin de müzede an-latılmaya çalışıldığını dile getiren At-lay, "Mesela bir kapımız var. Kapının iki tokmağı var. Bir tokmak tiz ses çı-kıyor, diğer tokmak ise kaba ses çıkıyor. Gelen kadınsa küçük tokmağı kullanı-yor ve karşılayan kadın oluyor; gelen erkek ise büyük tokmağı kullanıyor. Burada Osmanlı estetiğini de işlemeye çalıştık." diye konuştu. AA

Konya'daki Gevele Kalesi turizme kazandırılacak

KONYA'DA, birçok medeni-yete ev sahipliği yapan Takkeli Dağ'ın zirvesindeki Gevele Ka-lesi, ziyaretçilerine 5 bin yıllık geçmişini keşfetme imkanı suna-cak.

Merkez Selçuklu ilçesinde bulunan Helenistik, Roma, Bi-zans, Selçuklu, Karamanoğulları ve Osmanlı'ya kadar binlerce yıldır birçok medeniyetin izleri-ni taşıyan Gevele Kalesi'nde, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Selçuklu Belediyesi işbirliğinde çalışmalar yürütülüyor.

Gevele Kalesi 3. Etap Resto-rasyon Çalışmaları kapsamında, yürüme yolları, dehlizler, ha-mam, ibadet mekanları ve 100'ün üzerinde sarnıcın kon-servasyon ve restorasyonu ta-mamlandı.

Surların mikro enjeksiyonla sağlamlaştırması ve konservas-yonunu yapan ekipler diğer mesken kalıntılarının da sağ-lamlaştırma, konservasyon ve restorasyon uygulamalarında sona yaklaştı.

Selçuklu Belediye Başkanı Ahmet Pekyatırmacı, gazetecile-re, 1700 metre rakımlı dağın zirvesindeki kazı çalışmalarını, paydaşlarıyla 13 yıldır büyük bir titizlikle yürüttüklerini ve önemli bir noktaya geldiklerini söyledi. AA

Gemi Batığında 1100 yıllık kapağı açılmamış amfora gün yüzüne çıkarıldı

ANTALYA'NIN Kaş ilçesi açıkla-rında robotlar yardımıyla yapılan su altı kazılarında gemi batığından çı-karılan 1100 yıllık, ağzı kapalı amfo-ra (antik dönemde kullanılan testi) arkeologları heyecanlandırdı.

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sa-natlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü Başkanı ve kazının bilimsel danışmanı Doç. Dr. Hakan Öviz ve 20 kişilik dalgıç eki-bi, Akdeniz açıklarında su altı kazısı yapıyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığının "Geleceğe Miras Projesi" kapsamın-da Antalya Müzesi adına çalışma yü-rüten ekip, Kaş ilçesi Besmi Ada-sı'nda denizin metrelerce derinliğin-de robotlar yardımıyla kazı gerçek-leştirdi.

Özenle sürdürülen kazı sonucun-da yaklaşık 45-50 metre derinlikteki gemi batığından ağzı kapalı amfora çıkarmayı başaran ekip, büyük heye-can yaşadı.

Direkt karaya çıkarılmadan belir-li aşamalardan geçirildikten sonra Kemer'deki Akdeniz Üniversitesi Su-altı Arkeolojisi Laboratuvarına götü-rülen amfora, önce mikroskop ve özel büyüteçler yardımıyla incelendi. Ardından, Antalya Bölge Kurulu uz-manları ve laboratuvar restoratörle-ri tarafından keski, çekici ve küçük

aparatlar yardımıyla bir saat süren titiz çalışmayla amforanın ağzı açıldı.

Uzmanlar, amfora içindeki malze-medeyi numuneler olarak, çıkarılan-ların ne olduğunun belirlenmesi için analiz çalışmasına başladı.

Amforanın ağzı açılırken heye-canlı anlar yaşayan bilim insanları, malzemenin dokusuna, içeriğine, ko-kusuna bakarak ne olduğunu anla-maya çalıştı.

Amforanın ağzının açılmasını ve çıkarılanları Anadolu Ajansı ekibi görüntüledi.

Kazı heyeti başkanı Doç. Dr. Ha-kan Öviz, AA muhabirine, 1100 sene önce Filistin'in Gazze kıyılarından çı-kan ticaret gemisinin muhtemel fir-

atınayla Akdeniz kıyılarından battığını tahmin ettiklerini söyledi.

O dönemde Gazze'nin önemli ih-raç ürününün zeytinyağı olduğunu, Tekirdağ Şarköy-Gaziköy'den de muhtemelen şarap ihraç edildiğini anlatan Öviz, "Bu ticaret gemisi bir-den fazla limana uğrayan bir gemi. 9. ve 10. yüzyıl Abbasi egemenliğinin yani İslam egemenliğinin olduğu dö-nem. Gemideki muhtemel şarap taşı-yan amforalara bakarak Filistin'de halkın şarap tükettiğini düşünmüyö-rüz ancak bölgede göçmenlerin, Hristiyan hacıların ya da Kudüs'ü zi-yarete gelenlere hediye olarak yolla-nan malzeme olabileceğini düşünö-yüz." diye konuştu. AA

Kendi Yerini Doldur

UĞUR CANBOLAT

KENDİ yerini doldur.

Bunu yapabilmenin için evvela kendini tanımalısın. Sen kimsin, gayen nedir, yolun nereyedir ve kaynakların nelerdir?

Ve daha nice can alıcı soruların peşine düşmelisin. Unutma, doğru sorular doğru cevapları getirir.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

...

KENDİ'ni iyiliklerle doldur ki, yerini doldurasın. Hayat sana bu iyilikleri cemetmen için lütfedildi.

Kendini araman ve bulmandır esas olan. Bunu başardığındaysa ihtiyaçlarını belirleyip

netleştirmiş olacaksın.

Taklitçilikle yaşanmaz. Kendine özgü ve özgü olmalısın.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini

doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

...

KALBİNİN çatlaklarını tamir etmelisin. Zihnini cevval hâle getirmeli, aklını işlek tutmalısın.

Geçmiş, şimdiki an ve gelecek üçlemesinde düşünüp doğru kararlar verebilmen buna bağlı.

Kaçak fikirlerin seni istila etmesine fırsat vermemelisin.

Yoksa kalbinin çatlakları giderek büyür ve seni senin olmayan düşünceler esir alır.

Aklına ve kalbine sahip çıkıp onlara yatırım yapmalısın.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

...

SEVECEKSEN adam gibi sev.

Sevmanın közüne atılmaktan çekinme. Aşkın fırtınası gözünü korkutmasın.

Kendini gerçekleştir. Hayat emanetinde boşluk bırakma, doldur.

Önceliğin olan sevgi açığını kapatmak için başkaları gibi yapma. Diğerlerinin sevme biçimi sana özgü değil, sana has değil. Duygularını başkalarını taklit ederek yaşamak aslında yaşamamak demektir.

Kendi sevgi dilini oluştur.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

...

YARALARINI kendin sar.

İçindeki yaralar senin göstereceğin merhametle sağdır ancak. Dilenilmiş merhametler yararı daha çok kanatır. Kendi şifa merhemini kendine özgü olarak sen üretmelisin.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

...

AMAÇSIZLIĞI bertaraf et.

Sıkıclığı gidermek, kaostan uzak durmak, yıkıcı şeylerin üstesinden başarıyla gelmek zorundasın.

Kendi deneyimlerine fırsat tanımalısın. Kendine tam bir güven kazanmalı ve yaşadığın fanustan çıkmalıdır. Yankı odasının camını kırmadan farklı sesler duyamazsın.

Okumalı, yazmalı, düşünmeli, resim yapmalı, musiki dinlemeli, hobiler geliştirmeli, güzel sanatlara yönelmelisin. Sana uygun olanı bunları yapmadan bilemezsin.

Cebini değil aklını ve gönlünü güzelliklerle, hünelerle

doldurmalısın.

Dilin iyileştirici cümleler kurmaya alışmalı. Hayatında anlamlı olan ne varsa onları belirleyip büyüten sen olmalısın. Kendinle barışmalısın, bu aynı zamanda yeniliklere açacaktır seni.

Kavgadan beslenmeden, içgüdü ve dürtülerinin esaretine girmeden, olumsuz duygu ve düşüncelere itibar etmeden, yargılamayı değil merhametli sorgulamayı alışkanlık hâline getirerek kendi yerini doldurmayı denemelisin. Kendisi olmayanların başkası olmak isteyeceğini unutma.

Helalleşme ve rızaya dayalı bir yaşamı hedeflemelisin. Anlamlı yorgunluktan çekinmemelisin.

Kendi yerini doldurma yolculuğunda ne kendini yüceltmeye ne de aşlamaya yer var. Bağırduğun

mevzuların aslında ekşiğin olduğunu idrak etmelisin. Başkalarının boşluğunu doldurmayı bırakıp kendini

doldurmak için yaşamın gereken duyguları vaktinde ve kıvamında yaşamak için kendine izin vermelisin.

Ne duygusal zayıflığa yakalan ne de duygusal obez ol, makulü yakala.

Böylesi zordur evet, ama inan başkasının yerini doldurmaktan daha zor değildir.

Başkalarını istifleme bozukluğuna yakalanma. Başkalarını değil kendini biriktir.

Ya Selam.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'DAN DEPREM SONRASI KÂĞITHANE'DE MORAL ZİYARETİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul'da meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından geceyi açık alanda geçiren Kağıthane'li vatandaşlara Hasbahçe Mesire Alanı'nda sürpriz bir ziyarette bulundu.

İSTANBUL'da yaşanan deprem sonrası Kağıthane'de vatandaşlar toplanma alanları, parklar ve okul bahçeleri gibi açık alanlara yöneldi. Kağıthane'de de vatandaşların konumlandığı ilk alan ise Hasbahçe oldu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan geceyi dışarıda geçiren vatandaşlara moral vermek amacıyla Hasbahçe Mesire Alanı'nda sürpriz bir ziyaret gerçekleştirdi. Kağıthane Belediyesi Hasbahçe Sosyal Tesis'i'nde vatandaşlarla sohbet edip çay içen Erdoğan, çocuklarla da yakından ilgilenerek hatıra fotoğrafları çekti.

Ziyarette AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, AK Parti İstanbul İl Başkanı Abdullah

Özdemir ve Kağıthane Belediye Başkanı Mevlüt Öztekin de Cumhurbaşkanı Erdoğan'a eşlik etti.

Başkan Öztekin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ziyaretine ilişkin düşüncelerini şu sözlerle dile getirdi:

"Sayın Cumhurbaşkanımızın, deprem sonrası ilçemizi ziyaret ederek vatandaşlarımızla bir araya gelmesi bizler için son derece anlamlı ve kıymetliydi. Bu ziyaret, hemşehrilerimize moral olurken devletimizin her koşulda vatandaşının yanında olduğunun da bir göstergesi olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımıza ziyaretleri için çok teşekkür ediyoruz."

■ ARZU ERDOĞRAL

ATAŞEHİR'İN İLK SOSYAL TESİS RESTORANI 'ATA TERAS' AÇILDI

ATAŞEHİR Belediyesi, kent sakinlerine uygun fiyatlı, kaliteli yemek hizmeti sunmak amacıyla ilk sosyal tesis restoranı olan ATA Teras'ı hizmete açtı. Ekonomik, sağlıklı ve lezzetli yemekleri modern bir ortamda sunan ATA Teras, tüm Ataşehirlilerin bütçesine dost bir lezzet durağı olmayı hedefliyor. Tesisin açılışında konuşan Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel ise, ATA Teras'ı Ataşehir halkının sofrasına katkı sunmak, bütçesini desteklemek ve birlikte nefes alabileceği yeni bir sosyal ortam oluşturmak amacıyla hayata geçirdiklerini kaydetti.

Ataşehir Belediyesi, sosyal belediyeçilik anlayışı doğrultusunda hayata geçirdiği projelere bir yenisini daha ekledi. Geçtiğimiz haftalarda beşinci şubesi hizmete alınan Ata kafelerin ardından ilçenin ilk sosyal tesis restoranı olan ATA Teras'ın da açılışı gerçekleştirildi.

Ekonomik menüsüyle sağlıklı ve lezzetli yemekleri modern bir ortamda sunan ATA Teras, tüm Ataşehirlilerin bütçesine dost bir lezzet durağı olmayı hedefliyor.

Açılışa Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel, belediye başkan yardımcısı, meclis üyeleri, muhtarlar ve çok sayıda vatandaş katıldı.

"Herkes İçin Eşit, Erişilebilir Ve Sağlıklı Bir Sofra Kuruyoruz"

Açılışa konuşan Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel projenin sosyal adalet ve toplumsal dayanışma ilkeleriyle şekillendiğini vurgulayarak şu açıklamalarda bulundu:

"Biz bu sosyal tesisi bir belediye projesi olmanın çok ötesinde hayal ederek tasarladık. Burası, başınızı kaldırdığınızda gökyüzünü görebileceğiniz, şehrin ortasında nefes alabileceğiniz, kaliteli hizmete uygun fiyatla erişebileceğiniz bir kamusal yaşam alanı olarak tasarlandı ve bugün kapılarını açıyor."

'ATA Teras Katılımcı Belediyeçilik Anlayışının Simgesi'

ATA Teras'ın ilk belediye restoranı olmasının yanı sıra, katılımcı belediyeçilik anlayışının simgesi olması açısından da özel bir yeri olduğuna dikkat çeken Başkan Adıgüzel, "Arkadaşlarım bana, 'Başkanım tesisin adı ne olsun?' diye ilk sorduğunda birçok isim önerisiyle geldiler. Ben de 'en iyisini komşularımız bilir' diyerek anket yapılmasını istedim. Yapılan anket sonucu ATA Teras ismi %31.8 oranında oy alarak birinci oldu. ATA Teras, aynı zamanda ismi Ataşehir'de

yaşayanlar tarafından belirlenmesi nedeniyle de bir ilki temsil ediyor" dedi.

"Bir Baba Maası Yetmediği İçin Mahcup Olmasın" ATA Teras'ın herkesin rahatlıkla ulaşabileceği, bütçesini zorlamadan hizmet alabileceği bir yer olarak hayal edildiğini belirten Başkan Adıgüzel, şu sözleri dile getirdi:

"Ekonomik krizin her gelir grubundan Ataşehirliyi ne kadar zorladığını biliyorum. Bu nedenle, bugün burada bu tesisi açarken heyecanımı kelimelerle ifade etmekte zorlanıyorum. Çünkü bu tesisleri, tasarlarken şöyle bir vizyonla adım atıyoruz. Bir genç kardeşimiz sabah okula gelirken buradaki kahvaltılık yapılarak güne başlayabilsin istiyoruz. Bir anne çocuğunun elinden tutup buraya gelsin, keyifle tatlısını yiyebilsin istiyoruz. Bir baba maası yetmediği için mahcup olmasın, gönül rahatlığıyla buraya gelip ailesiyle akşam yemeğini yiyebilsin istiyoruz. İki emekli amcamız, teyzemiz yıllar önce tanıdıkları arkadaşlarıyla burada buluşsunlar, birlikte bir öğlen yemeği yesinler istiyoruz. Kısaca biz burayı, bu tesisi Ataşehir'in gerçek sahipleri için açıyoruz."

Modern ve Erişilebilir Bir Tesis ATA Teras, yalnızca yemek servisi

sunan bir restoran değil, aynı zamanda mahalle sakinlerinin buluşup sosyalleşebileceği, etkinliklerin düzenlenebileceği kamusal bir yaşam alanı olarak tasarlandı. Geniş ve ferah iç mekânı, modern dekorasyonu ile her yaşta ziyaretçiye açık olan ATA Teras'ta her gün çorba, ana yemek, yardımcı yemek ve tatlıdan oluşan dengeli ve besleyici sabit menüler sunuluyor. Tesisin özenle hazırlanan menülerindeki yemekler ise profesyonel aşçılar ve mutfak ekibi tarafından hazırlanıyor.

Ata Kafe'de Hedef 10 Şube Ataşehir Belediyesi ekonomik kafe konsepti Ata Kafelerin de sayısını hızla artırıyor. Yakın vadede şube sayısının 10'a çıkarılması hedeflenen Ata Kafelerin 5'inci şubesi ise geçtiğimiz haftalarda Mustafa Saffet Kültür Merkezi'nde açıldı. Uygun fiyatlı menülere sahip kafeler, çay, kahve, sandviç ve tatlı çeşitlerinin yanı sıra tost, hamburger ve köfte gibi lezzetler de sunuluyor. Ata Kafelerin diğer şubeleri ise Barbaros Mahallesi'nde İnönü Girişimcilik ve Kuluçka Merkezi'nde, İçerenköy Mahallesi'nde İnönü Aydınöğlü Kültür Merkezi'nde, Atatürk Mahallesi'nde ise Atatürk ve Amfili Park'ta hizmet veriyor.

■ HÜSEYİN ARIF ÇAKMAK

Geriye kalan bölümlerin dönüşümünü de komşularımızla el birliğiyle tamamlamak istiyoruz. Ada ve parsel bazlı dönüşümlerde, iki parsel birleşmesi durumunda +1 kat imar teşviki veriyoruz. Böylece dönüşümü hızlandırıyoruz. Geçmiş yıllarda Yahya Kemal Mahallesi'nde TOKİ iş birliğiyle 750'den fazla bağımsız bölümü yeniledik. Şu anda da Kağıthane Merkez Mahallesi'ndeki Hizmet Sitesi'nde 300 konutluk bir proje devam ediyor."Deprem sonrası vatandaşların barınma ihtiyaçlarının hızla karşılandığını vurgulayan Başkan Öztekin, ilk gece evlerine dönmek istemeyen yaklaşık 2 bin kişiye kültür merkezleri, okullar, camiler ve toplanma alanlarında barınma imkânı sağlandığını söyledi. Sosyal tesisler ve mobil büfelerle 23 bin kişiye gıda hizmeti verildiğini, Kızılay ve diğer kurumlarla birlikte 35 bin kişiye ikramda bulunulduğunu ifade etti.

Kağıthane genelinde 176 adet deprem toplanma

alanı bulunduğunu belirten Başkan Öztekin, bu alanların toplam büyüklüğünün yaklaşık 937 bin metrekare olduğunu kaydetti.

Vatandaşlara çağrıda bulunan Başkan Öztekin son olarak şöyle konuştu:

"Komşularımızdan istediğimiz eğer binalarının depreme dayanıksız olduğunu düşünüyorlarsa, hiç vakit kaybetmeden bize başvurmalılar. Ekiplerimizle birlikte binaların durumunu değerlendirelim. Kağıthane'nin zemini sağlam, ama biz her zaman tedbir ön planda tutmak zorundayız. En önemli tedbir ise binalarımızı yenilemektir. Tüm Kağıthane halkına ve İstanbul'u muza geçmiş olsun. Rabbimiz böyle afetler yaşatmasın. Ancak bizler her zaman hazırlıklı olmak zorundayız."

■ MEHMET KIZMAZ

KÂĞITHANE'DE AFET KOORDİNASYON TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİ

KAĞITHANE'de doğal afetlere karşı alınacak önlemler, yapılan çalışmalar ve kentsel dönüşüm planlarının değerlendirildiği İlçe Afet Koordinasyon Kurulu Toplantısı Kağıthane Belediyesi İlçe AFAD Merkezi'nde gerçekleştirildi. Toplantıya Kağıthane Belediye Başkanı Mevlüt Öztekin, Kağıthane Kaymakamı Niyazi Erten, Kağıthane İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Hoşyigit, Kağıthane İlçe Emniyet Müdürü Kıvanç Taşçı, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının başkanları ve ilgili kamu kurumlarının temsilcileri de katıldı.

Toplantıda, şehirde meydana gelen son depremin ardından alınan tedbirler, yürütülen saha çalışmaları, sosyal yardımlar ve yeni konut projeleri gibi birçok önemli başlık masaya yatırıldı.

Toplantının ardından açıklamalarda bulunan Kağıthane Belediye Başkanı Mevlüt Öztekin, ilçedeki

mevcut durumu ve yapılan çalışmalar kamuoyuyla paylaştı. Başkan Öztekin; "Kağıthane'de yaklaşık 460 bin hemşehrımız yaşıyor. Bu nüfus, 28 bine yakın binada ve 220 bine yakın bağımsız bölümde ikamet ediyor. Bunların yaklaşık 40 bini iş yeri, 180 bini ise konut olarak kullanılıyor. Yapılan son saha taramalarında 144 talep aldık ve ekiplerimizle birlikte hızlıca tarama çalışmaları tamamladık" dedi.

Deprem sonrası herhangi bir binanın tahliye edilmediğini belirten Başkan Öztekin, 1999 öncesi ve 1980 öncesi yapılan binaların ilçede hâlen mevcut olduğunu hatırlatarak, bu yapılarda depreme dayanıklılık açısından yeniden değerlendirme yapılmasının önemine dikkat çekti.

Başkan Öztekin, sözlerine şöyle devam etti: "Kağıthane'de yapı stokunun %70'ini yeniledik.

Turan: Galatasaray'ın bize göre daha çok motivasyonu vardı herhalde

ikas Eyüpspor Teknik Direktörü Arda Turan, Trendyol Süper Lig'in 33. haftasında 5-1 yenildikleri Galatasaray maçında yeterli motivasyonu sağlayamadıklarını söyledi.

TURAN, Recep Tayyip Erdoğan Stadi'ndeki maçın ardından düzenlenen basın toplantısında açıklamalarda bulundu.

Sarı-kırmızılı takımın Okan Buruk idaresindeki performansına değinen Turan, "Galatasaray'ı ve Okan hocayı tebrik ediyorum. Yaptıkları iş gerçekten muhteşem. Herhalde son 69 maçta sadece 3 yenilgileri var." dedi.

Maça iyi başlayamadıklarını aktaran Turan, "Maçı oynamadan sadece savunmayla bitiremeyeceğimizi düşünüyorduk. Daha fazla tehdit etmemiz lazım. Ancak üstünlük sağlayamadık. Oyunu kurarken zaman zaman sıkıntılar yaşadık. Aslında maç çok kötü durumda değildi ama Galatasaray'ın en tehlikeli olduğu duran toplardan goller yedik. Duran topçuları etkili. Çok iyi ortalar geliyor, Sara çok iyi kesiyor. Buna da çalışmıştık ama bazen futbolda böyle bir şey. Bugün Galatasaray'ın bize göre daha çok motivasyonu vardı herhalde. Aslında Eyüpspor için Avrupa'ya gitmek çok büyük bir moti-

vasyon aracı ama olmadı." diye konuştu.

Arda Turan, mağlubiyetten duyduğu üzüntüyü dile getirerek "Çok üzgünüz. Çocuklara, gençlere, insanlara daha güzel bir rekabet, daha güzel bir maç izlettirmek istedik. Bunun için de çok iyi hazırlandık. Ancak içinde bulunduğumuz şartlar bizi bu kadar motive ediyor. Açıkçası öncelikle ruhsal sonra da fiziksel olarak iyi durumda değiliz. Sahaya odaklanmakta zorlanıyoruz. Bu grubun da lideri olarak bunu çözmeye çalışacağız. Bugün için üzgünüz. Futbolda böyle kayıplar var. Bir an önce toparlanıp önümüze bakmaya çalışacağız." ifadelerini kullandı.

Arda Turan, ikas Eyüpspor'un sezon başındaki hedeflerine ulaştığını kaydetti. Oyuncuların çok büyük efor sarf ettiğini aktaran genç teknik adam, sözlerini şöyle sürdür-

dü: "Topladığımız 50 puan Eyüpspor hedeflerine ulaştığı gibi gözükür. Oyuncularım muhteşem futbol oynadı. Her statta iyi oynadık. Oyuncularım her şeyi yapıyorlar, çok büyük efor sarf ediyorlar. Benim sistemimde 60. dakikadan sonra kenarları değiştirmek lazım. Ancak elimizde öyle bir kadro yok. 12-13 kişilik rotasyonlarla devam ettik. Oyuncularım en iyisini yaptı. Onlarla gurur duyuyorum ama 12 kişi çok zor. Antrenman çıkmıyor. Başakşehir, Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Trabzonspor muhteşem kadrolar var. Göztepe'nin çok iyi bir organizasyonu var. Bizim bu takımlarla başa çıkmamız imkansız. Bu takım kendi içinde bir aile olup, iyi savunma yaparak buraya geldi. Caner'den kim vazgeçmek ister? Caner 37 yaşında ve ondaki sol ayak Türkiye'de kimsede yok. Ancak savunmada ek-

sik olunca mecburen vazgeçmek zorundayım. Bu, benim için çok üzücü bir skor. Daha iyi mücadele etmek, oynamak rekabet etmek isterdim."

Arda Turan, Tayfur Bingöl'ü ilk 11'de neden başlatmadığının sorulması üzerine, "Bugün daha taktiksel bir maçtı. Tayfur doğaçlamaya dönen bir futbolcu. Topa sahip olmamızı sağlıyordu. Galatasaray'ın daha fazla topa sahip olacağını düşündük. Emre Akbaba'nın gole yakınlığı. Emre Mor, Ampem ile birazcık daha fazla ön tarafta tehdit etmek istedik. Çünkü Galatasaray'dan gol yemeden maçı geçiremeyeceğimizi düşündüm ama doğru yapmamış da olabilirim. Tayfur'un bu zamana kadar gösterdiği performanstan çok memnunum. Ancak analiz böyle gösterdi. İnandığım analiz buydu ama skor hata yaptığımızı gösteriyor." diye konuştu. AA

GALATASARAY'DAN ŞAMPİYONLUK İÇİN NET MESAJ!

ORHAN MAHŞER

SARI-KIRMIZILI

ekip, bu hafta adeta şampiyonluk vizesi alırcasına bir performans sergiledi. Önce Ziraat Türkiye Kupası'nda Konyaspor'u 5-1 ile geçerek finale yükselen Galatasaray, ligde de Eyüpspor karşısında aynı skoru tekrarladı. Bu etkileyici galibiyetle puanını 80'e çıkaran Cimbom, Fenerbahçe ile arasındaki farkı 5 puana yükselterek şampiyonluk yarışında kritik bir avantaj elde etti.

Maçın kaderini değiştiren isimler sahne aldı: Roland Sallai (29'), Lucas Torreira (56'), Victor Osimhen (71') ve çift golle Álvaro Morata (87', 89'). Eyüpspor'un tek golü ise Luccas Cla-ro'dan (79') geldi. Özellikle forvet hatındaki bu verim, Galatasaray'ın en büyük gücünü oluşturuyor.

OSİMHEN FARKI

Nijeryalı yıldız Osimhen, attığı golle neden bu ligin çok üstünde bir futbolcu olduğunu bir kez daha kanıtladı. 71. dakikada Morata'nın pasında sergilediği kontrol, savunmacıyı geçiş ve bitiriş, tam bir "dünya klasi" forvet performansıydı. Napoli'den tanıdığımız bu kalitesini Süper Lig'de sergilemesi, hem Galatasaray hem de Türk futbolu için büyük bir kazanç.

Galatasaray, hem ligde hem kupada iddiasını sürdürüyor, taraftarlar şampiyonluğa giden bu yolda takımlarına güveniyor. Osimhen'in sergilediği "bu lig için fazla iyi" performans ise hem rakipleri korkutuyor hem de Türk futboluna değer katıyor.

ŞAMPİYONLUK YOLUNDA

Okan Buruk yönetimindeki ekip, her maçta şampiyonluk kararlılığını ortaya koyuyor. Fenerbahçe'nin 5 puan geriden gelmesi heyecanı korurken, Eyüpspor ise Arda Turan yönetiminde Avrupa hayalini sürdürüyor. Ancak bu maçla 50 puanda kalan efla-tun-siyahlı ekip için yol zorlaştı.

ÖNÜMÜZDEKİ HAFTA

34. haftada Galatasaray, Sivasspor'u ağırlarken Eyüpspor, Samsunspor deplasmanına gidecek. Sarı-kırmızılıların her maçı final bilinciyle oynaması gereken bu kritik dönemde, özellikle Osimhen gibi bir yıldızın varlığı büyük avantaj sağlıyor.

Denizli takımlarından biri düştü, diğeri şampiyon oldu

58 yıllık profesyonel lig serüveni-ne veda eden Denizlispor'un acısına, Denizli İdman Yurdu Güreller'in şampiyonluk sevinci karıştı. Şehir futbol tarihinde unutulmaz bir gün yaşadı.

Denizli futbolunda bugün tarihi bir gün yaşandı. Şehrin köklü kulübü Denizlispor, 58 yıllık profesyonel lig serüvenine veda ederken, bir başka Denizli temsilcisi olan Denizli İdman Yurdu, Bölgesel Amatör Lig 7. Grup'ta bitime bir hafta kala şampiyonluğunu ilan etti. Denizlispor, Denizli Atatürk Stadyumu'nda oynanan karşılaşmada Niğde Belediyespor ile 1-1 berabere kalarak TFF 3. Lig'e veda etti. Maç sonrası stadyumda büyük olaylar yaşandı; taraftarlar tribünlerde yangın çıkardı, koltukları söktü, güvenlik güçleri olayları kontrol etmekte güç-

lük çekti. Öte yandan takım kaptanı Gökhan Süzen, karşılaşmanın hemen ardından Denizli'yi terk ederek şehri apar topar terk eden ilk isim oldu. Denizlispor'un dramatik düşüşü, hem

şehirden hem de ulusal futbol kamuoyunda derin üzüntü yaşattı.

Denizlispor, 2002-2003 sezonunda UEFA Kupası'nda çeyrek final oynayarak adını Avrupa futbol tarihine

yazdırmıştı. O dönem Fransa'nın Olympique Lyon takımını eleyerek büyük bir başarıya imza atarak Türkiye'yi ve Denizli'yi Avrupa'da gururlandırmıştı. Bugün gelinen noktada, yeşil-siyahlı kulübün amatör lige düşmesi, hem yerel hem ulusal hem de uluslararası futbol kamuoyunda büyük yankı uyandırırken; Denizli için sevindirici bir gelişme de yaşandı.

Bölgesel Amatör Lig 7. Grup'ta mücadele eden Denizli İdman Yurdu, en yakın takipçisi Torbalıspor'un Yeşil Çivril Belediyespor'a 1-0 mağlup olmasıyla birlikte, sezon bitimine bir hafta kala şampiyonluğunu ilan etti. Kırmızı-siyahlı ekip, 4 puanlık farkı koruyarak mutlu sona ulaştı ve Denizli futboluna yeni bir umut kaynağı oldu. istiklal.com.tr

Fenerbahçe Beko, Dörtü Final için sahaya çıkıyor

FENERBAHÇE Beko Erkek Basketbol Takımı, THY Avrupa Ligi play-off üçüncü maçında bugün deplasmanda Fransa'nın Paris Basketbol ile karşılaşacak.

Adidas Arena oynanacak müsabaka, TSİ 21.30'da başlayacak.

Seride 2-0 önde bulunan Fenerbahçe Beko, bugün kazanması durumunda adını Dörtü Final'e yazdıracak. Fransız ekibinin müsabakadan üstün ayrılması halinde ise seri uzayacak.

Sarı-lacivertli ekip, seride rakibiyle oynadığı ilk iki maçı 83-78 ve 89-72'lik skorlarla kazandı.

Fenerbahçe Beko, normal sezonda ise Paris Basketbol'u deplasmanda 87-83, sahasında da 101-100 mağlup etti. AA

Muğla, 3 gün Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu'na ev sahipliği yapacak

TÜRKİYE'NİN en prestijli spor organizasyonlarından biri olan 60. Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu Antalya'dan start aldı. 4 Mayıs Pazar günü İzmir'de sona erecek dev organizasyonda 3 kitadan, 13 ülkeden 23 takımın 161 bisikletçisi, toplam Bin 153 kilometrelik zorlu parkurda kıyasıya mücadele edecek. 3 Dünya Turu takımı, 13 profesyonel takım ve 7 kıta takımı pelotonunda yarışacak. Tur, 5 kitada 13 dilde yayınlanarak tam 190 ülkeye ulaştırılacak. Bu büyük heyecana Muğla 3 gün boyunca ev sahipliği yapacak. Bisiklet tutkunları için nefes kesen anlara sahne olacak Muğla etapları şöyle: 29 Nisan; 3. Etap Fethiye-Marmaris: Start, Fethiye

Marina'dan verilecek. Bisikletçiler saat 16.20 sularında Marmaris Atatürk Caddesi'nde finişe ulaşacak.

30 Nisan; 4. Etap Marmaris-Akyaka (Kıran): Başlangıç noktası Marmaris Blueport AVM. Yarış yaklaşık 15.25'te Akyaka Kıran Zirvesi'nde sona erecek. 1 Mayıs 5. Etap Marmaris-Aydın: Yine Marmaris Blueport AVM'den hareket edecek

yarış, yaklaşık 14.25'te Aydın Atatürk Kent Meydanı'nda tamamlanacak.

29 Nisan Fethiye-Marmaris, 30 Nisan Marmaris-Menteşe Kıran ve 1 Mayıs Marmaris-Aydın etabı nedeniyle üç gün sürecek etap nedeniyle Fethiye, Dalaman, Ortaca, Köyceğiz, Marmaris, Ula, Menteşe, Yatağan ilçelerinde bazı yollar trafiğe kapatılacak. 29 Nisan'da, Fethiye, Dalaman, Ortaca, Köyceğiz, Ula ve Marmaris'te, 30 Nisan'da Marmaris, Ula, Menteşe ilçelerinde, 1 Mayıs tarihinde ise Marmaris, Ula, Menteşe ve Yatağan ilçelerinde karayolunda geçici olarak ulaşım izin verilmeyecek. istiklal.com.tr

NBA play-off'larında Timberwolves, Edwards'ın 43 sayı attığı maçta Lakers'ı yendi

AMERİKAN Basketbol Ligi (NBA) play-off'larında Minnesota Timberwolves, Los Angeles Lakers'ı 116-113 yenerek seride 3-1 üstünlük yakaladı. NBA play-off'ları ilk turunda 4 maç yapıldı. Batı Konferansı'nı 6. sırada bitiren Timberwolves, serinin 4. maçında konferans 3'üncüsü Lakers'ı ağırladı. Timberwolves'ta Anthony Edwards, 43 sayı, 9 ribaunt, 6 asist ve Julius Randle 25 sayı, 7 ribauntla galibiyetin mimarları oldu. Luka Dončić'in 38 sayı attığı Lakers'ta LeBron James 27 sayı, 12 ribaunt, 8 asist ve Rui Hachimura 23 sayı, 5 ribaunt üretti. AA

Siber güvenlik çözümlerinde dünya lideri olan ESET, bugün Kaseya VSA X uzaktan izleme ve yönetim (RMM) yazılımı ile entegrasyonun başlatıldığını duyurdu. Bu entegrasyon sayesinde MSP (Yönetilen Hizmet Sağlayıcı) yöneticileri, birden fazla çözümünü yönetmek için daha az zaman harcayacaklar.

BİLİŞİM sektöründe MSP'ler müşterilerine IT hizmetlerini yönetme ve deskleme hizmeti sunan yapılarıdır. Sundukları hizmetler içerisinde uzaktan yönetim, proaktif bakım, güvenlik hizmetleri, veri yedekleme ve kur-tarma, ağ ve sunucu yönetimi, donanım ve yazılım desteği yer alır. KOBİ'lerden büyük ölçekli şirketlere kadar birçok müşteriye hizmet veriler.

ESET Global Kanal İş Geliştiricisi Rob Jones, "MSP'lerle çok uzun süredir çalışıyoruz ve ESET, dünya çapında

ESET, Kaseya ile entegrasyon başlattı

binlerce MSP arasında favori bir satıcı" açıklamasını yaparak şunları söyledi: "Kaseya VSA X yazılımıyla yeni entegrasyonumuz aracılığıyla sağlanan özelliklerle MSP yöneticileri, daha basit iş akışları, daha kolay izleme ve gelişmiş zaman tasarrufu gibi kapsamlı avantajların kilidini açacaklar. MSP'lerin neye ihtiyacı olduğunu biliyoruz ve bu entegrasyonla, işlerini daha verimli hâle getirmek için birden fazla sorunlu noktayı doğrudan ele alıyoruz.

Bu yeni entegrasyon sayesinde Kaseya VSA X kullanıcıları artık ESET kullanan kuruluşlara da hizmet vere-

bilecek. Özünde, MSP'lerin ESET Endpoint ürünlerini doğrudan Kaseya VSA X arayüzünden dağıtmalarına ve yönetmelerine olanak sağlar, böylece ayrı bir konsola giriş yapmak zorunda kalmadan gerekli yönetim eylemlerini gerçekleştirebilecekler. Ek iş akışları desteği sayesinde MSP'ler yaygın senaryolar için otomatik eylemler ayarlayabilir. Örneğin, ESET'i yeni sağlanan bir makineye otomatik olarak dağıtmak için bir iş akışı kullanılabilir veya bir uç noktada bir tehdit algılandığında bildirim sağlamak için bir iş akışı yapılandırılabilir.

Diğer bazı temel özellikler:

ESET Endpoint ürünlerinin "Tek Tıklama" veya otomatik dağıtımı
Uç nokta sağlığının izlenmesi (ürün, sürüm, koruma durumu)
Tarama ve etkinleştirme gibi işteğe bağlı görevler

Bu entegrasyonun 1.0 sürümü ESET Endpoint Antivirüs, Endpoint Security veya Server Security çalıştırın Windows uç noktalarını destekleyecek.

■ ÇAĞRI CEBECİ

Yapay zekâ görsel iletişimi dönüştürüyor!

YAPAY destekli görsel uygulamaların, oluşturulması planlanan içeriğe veya hayal gücüne göre oluşturulmayacak çalışmaların kısa süre içinde gerçekleştirilmesine imkân tanıdığını dile getiren Görsel İletişim Tasarımı Bölüm Başkanı Prof. Dr. And Algül, "Çağın dinamiklerinden ve sektörün ihtiyaç ve beklentilerinden uzak kalmamak adına, tasarımcıların yapay zekâ araçlarını nasıl kullanmaları gerektiğini öğrenmeleri ve bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmeleri büyük önem taşıyor." dedi.

Bölüm olarak, mümkün olan her fırsatta yapay zekâ destekli uygulamaları ders içeriklerine ve öğrenci projelerine entegre etmeye özen gösterdiklerini ifade eden Prof. Dr. And Algül, "Gelecekte, görsel iletişim alanında bugün henüz öngöremediğimiz yeni yapay zekâ araçlarının ortaya çıkması muhtemeldir" dedi.

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölüm Başkanı Prof. Dr. And Algül, 27 Nisan Dünya İletişim Tasarımı Günü dolayısıyla görsel iletişim tasarımı ve yapay zekâ konusu hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Endişeler yeni değil, geçmişte de benzerleri yaşandı

Teknolojinin toplumsal yaşamdaki etkisinin artmasıyla birlikte, elektronik iletişimin son popüler uygulaması olarak yapay zekânın, tasarım alanındaki mesleklerde etkisini gösterdiği ve her gün yeni yapay zekâ araçlarının kullanımına dair haberlerin gündeme geldiğinin gözlemlendiğini kaydeden Prof. Dr. And Algül, şöyle devam etti:

"Meslek alanında çalışan profesyoneller, hızla değişen bir ortamda mesleklerini sürdürmeye çalışırken, yeni pratik kullanım imkânlarıyla karşılaşılıyor. Ancak yapılan çalışmaların bilgisayarlar aracılığıyla eskisine kıyasla daha kısa sürede ve daha kolay uygulanabilir hale gelmesi, bu meslek gruplarının geleceğe dair kaygı duymasına da neden oluyor. Bu tür tartışma ve endişeler, bilgisayarın ilk ortaya çıktığı dönemlerdeki toplumsal tepkilerle benzerlik gösteriyor. O dönemde de bazı mesleklerin makineler tarafından devralınacağı ve insanların yerini bilgisayarların alacağı yönünde endişeler yaşanmış, ancak zaman içinde bu kaygıların yersiz olduğu görülmüştü. Aslında mesele, gelişen dünya düzeni ve küreselleşmeyle birlikte insanlığın yeni çalışma koşullarına ve yaşam pratiklerine uyum sağlama süreciyle ilgilidir. İnsanoğlunun alışkanlıklarını terk etmede zorlandığı, hayat tarzını değiştirmekte güçlük çektiği ancak teknolojinin sağladığı kolaylık nedeniyle konfora da hızla uyum sağladığı açıktır."

Teknolojinin gelişmesiyle görsel iletişim

alanında yeni fırsatlar ortaya çıkıyor

Her ne kadar dijital bölünmenin hâlâ yaşandığı ülkeler ve coğrafyalar bulursa da teknolojik determinizmin özellikle görsel iletişim alanında etkisini yoğun biçimde hissettirdiğini dile getiren Prof. Dr. And Algül, "Bu durum, 1984 yılında yayımlanan ikonik Macintosh reklamında olduğu gibi karşımıza çıkmaktadır. O dönemde Macintosh bilgisayarın yayıncılık ve iletişim alanında kullanımı, günler hatta haftalar süren iş yükünü kısa sürelerle indirerek yeni iş alanlarının doğmasına ve yaratıcılığa daha fazla zaman ayrılmasına imkân sağlamıştı. Benzer şekilde, bugün de teknolojinin gelişmesiyle görsel iletişim

alanında yeni fırsatlar ortaya çıkmaktadır." dedi.

Yapay zekâ iki ana başlıkta kullanılıyor

Nisan 2025 itibarıyla, görsel iletişim alanında yapay zekâ kullanımının iki temel biçimde uygulandığını kaydeden Prof. Dr. And Algül, şöyle devam etti:

"Bunlardan ilki, mevcut resim tabanlı Photoshop gibi tasarım programları kapsamında gerçekleştirilen uygulamalardır. Bu tür uygulamalarda yapay zekâ; alan doldurma, alan temizleme, benzer öge ve nesnelerle doldurma gibi komutların yerine getirilmesinde kullanılmaktadır. Bu işlemler, programın sunduğu araçlar (tool'lar) ve komutlar aracılığıyla gerçekleştirilebilmektedir. İkinci kullanım biçimi ise görsel, ses ve benzeri içeriklerin sıfırdan oluşturulmasına yönelik yapay zekâ araçlarını kapsamaktadır. Bu tür uygulamalarda, kullanıcılar belirli komutlar (promptlar) yazarak görsel, metin, ses, animasyon, video gibi içerikler üretebilmekte ve bu içerikleri tasarım sürecinde kullanabilmektedir. Oluşturulan bu görsel materyaller, kimi zaman tasarımın tamamını oluştururken, kimi zaman da yalnızca belirli bir bölümünü ya da küçük rötuşları içermektedir."

Dijital ortamda paylaşılan her bilgi bir yerde toplanıp saklanıyor

Yapay destekli görsel uygulamaların, oluşturulması planlanan içeriğe veya hayal gücüne göre oluşturulmayacak çalışmaların kısa süre içinde gerçekleştirilmesine imkân tanıdığını da anlatan Prof. Dr. And Algül, şunları ifade etti:

"Sosyal medyada bazı paylaşımların zaman zaman popülerlik kazanarak karşımıza çıktığı görülüyor. Örneğin, Nisan 2025 itibarıyla popüler hale gelen Ghibli akımı, kullanıcıların portrelerini kendi istekleri doğrultusunda el çizimi animasyon karelerine dönüştürmelerine olanak tanıyor. Kullanıcılar, bu el çizimi tarzındaki animasyon portrelerini sosyal medya hesaplarında paylaşıyorlar. Ancak bu noktada dikkatli olmakta fayda var. Dijital medya okuryazarlığı ve dijital ayak izi bağlamında, dijital ortamda paylaşılan her bilginin bir yerde toplandığı ve saklandığı unutulmamalıdır. Çağın dinamiklerinden ve sektörün ihtiyaç ve beklentilerinden uzak kalmamak adına, tasarımcıların yapay zekâ araçlarını nasıl kullanmaları gerektiğini öğrenmeleri ve bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmeleri büyük önem taşıyor."

Öğrenci projelerinde yapay zekâ kullanılıyor

Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü olarak, mümkün olan her fırsatta yapay zekâ destekli uygulamaları ders içeriklerine ve öğrenci projelerine entegre etmeye özen gösterdiklerini ifade eden Prof. Dr. And Algül, "Örneğin, '2024 Güz Dönemi 2. Sınıf Dergi Kapak Tasarımı Sergisi' ve '2024 Güz Dönemi 1. Sınıf Yapay Zekâ ile Tasarım Sergisi' kapsamında, yapay zekâ araçları kullanılarak belirli temalar doğrultusunda içerik üretilmiş ve projelere entegre edilmiştir" şeklinde konuştu.

Kullanmak tercih olabilir...

Günümüz görsel iletişim tasarımı alanında içerik üretiminde önemli bir yer edinmeye başlayan yapay zekâ araçlarının kullanımının bir tercih meselesi olduğunu belirten Prof. Dr. Algül, "Ancak, günümüz koşulları bu araçlarla yoğun biçimde şekilleniyorsa, tasarımcıların konuyu öğrenmeleri ve sonrasında kullanıp kullanmamaya karar vermeleri daha sağlıklı bir yaklaşım olacaktır. Gelecekte, görsel iletişim alanında bugün henüz öngöremediğimiz yeni yapay zekâ araçlarının ortaya çıkması muhtemeldir. Bu nedenle, alanın güncel gelişmelerine yakından takip edilmesi; hangi yapay zekâ araçlarının ne amaçla, nasıl kullanılabileceği; bu araçlarla üretilen içeriklerin hangi yaratım süreçlerinden geçtiği gibi konularda bilgi sahibi olunması, tasarımcılar açısından büyük önem taşımaktadır" şeklinde sözlerini tamamladı.

■ ALİ BALTACI

Yapay Zekâ Trenini Kaçıran KOBİ'ler Rekabet Dışı Kalabilir

SADECE büyük şirketlerin değil, küçük ve orta ölçekli işletmelerin de rekabet avantajı elde edebileceği güçlü bir araç haline gelen yapay zekâ, özellikle hızla değişen iş dünyasında KOBİ'lerin ayakta kalabilmesi ve büyüebilmesi için yapay zekâ teknolojilerini kullanması büyük önem taşıyor. Dijital dünyada güçlü bir varlık oluşturmak isteyen KOBİ'lerin yapay zekâ teknolojilerinden kullanması artık bir zorunluluk haline geldiğini söyleyen Dijital Pazarlama Okulu Kurucusu Yasin Kaplan, KOBİ'lerin yapay zekaya nereden başlamalı ve nasıl bir yol izlemesi gerektiğini anlattı. Öncelikle işe dijital varlıkların takip edilmesi ve yönetilmesi ile başlanmasının gerektiğini söyleyen Kaplan, yapay zekâ destekli pazarlama çalışmalarının hem zaman hem de maliyet tasarrufu sağladığına dikkat çekti.

İş süreçlerini optimize etmenin yanı sıra pazarlama stratejilerini daha etkili ve verimli hale getiren yapay zekâ, rekabetin her geçen gün arttığı pazarlarda KOBİ'lerin müşteri kitlesiyle daha güçlü ve kişiye özel etkileşimler kurmasına olanak tanıyor.

Yapay zekânın KOBİ'lerin pazarlama stratejilerini daha verimli ve etkili hale getirdiğini söyleyen Dijital Pazarlama Okulu Kurucusu Yasin Kaplan, KOBİ'lerin yapay zekâyı kullanmaya nereden ve nasıl kullanması gerektiğini şu şekilde anlattı:

Dijital Varlıklarınız İçin

En Az Bir Kişiyi Görevlendirin

KOBİ'lerin dijital varlıklarının yönetimi konusunda yapay zekadan etkin şekilde yararlanabilmesi için, ekiplerinde teknolojiye ilgili, araştırmacı ve yetenekli bir uzmanı yer vermeleri kritik önem taşıyor. Patron ya da yönetici olarak bu alanda bireysel ilerleme kaydetmek zor olabilir; çünkü asıl uzmanlık alanınıza odaklanmanız gerekir. Bu nedenle, yapay zekâ teknolojilerini takip eden, güncel gelişmeleri ve uygulamaları keşfeden bir profesyonelin bulunması büyük bir avantaj sağlar. Bu kişi, sosyal medya hesapları, web sitesi, mobil uygulamalar gibi tüm dijital varlıklar için yapay zekâ destekli içerik üretimi süreçlerini başlatmalı ve yönetmelidir.

İçerik Üretiminizi Hızlandırın

Yapay zekâ araçları sayesinde içerik üretim süreçlerinizi hem hızlandırabilir hem de otomatik hale getirebilirsiniz. Örneğin, çiçekçilik sektöründe faaliyet gösteriyorsanız ve çiçeklerin sağlık açısından faydalarını anlatan içerikler üretmek istiyorsanız, bu süreci yapay zekaya bırakabilirsiniz. Yapay zekâ; sektörünüze ilgili içerikler yazar, bu içerikleri blog sitelerinde otomatik olarak yayımlar ve hem arama motorlarında hem de sosyal medyada yayılmasını sağlar. Böylece normalde 5-6 kişilik bir ekibin gerçekleştirdiği çalışmaları çok daha kısa sürede tamamlayabilirsiniz. Benzer şekilde, eğer nano teknolojiyle üretilmiş özel bir kumaşınız varsa ve bu kumaşın ismini duyurmak istiyorsanız, yine yapay zekadan yararlanabilirsiniz. Marka ismi vermeden, bilgilendirici ve doğal içeriklerle kullanıcıya önce organik bir şekilde ulaşabilir, ardından markanızı bu içeriklere entegre ederek farkındalığı artırabilirsiniz.

Etkili Görseller ve Videolar İçin Destek Alın

Markanızın algısını güçlendirmek için, görsel içerik üretimi yapan ve yapay zekâ araçlarını kullanan uzmanlardan destek alabilirsiniz. Görsel yapay zekâ teknolojileriyle markanızın logosu, maskotu, vermek istediğiniz mesaj ve duruşunuzu yansıtan ilgi çekici tasarımlar oluşturabilirsiniz. Bu sayede, markanızın zihinsel algısını hedef kitenizin hafızasında daha güçlü bir şekilde konumlandırabilirsiniz. Ayrıca özel günlere yönelik yaratıcı içerikler üretmek için de yapay zekadan yararlanabilirsiniz. Örneğin, Anneler Günü gibi özel günler için birçok marka tarafından çalışma yapılsa da sizin oluşturacağınız yapay zekâ destekli özgün çalışmalar fark yaratacak ve daha fazla dikkat çekecektir. Bu yüzden önümüzdeki dönemde özel günleri baz alarak, yapay zekâ kullanımıyla yaratıcı içerikler geliştirebilirsiniz.

Reklamları Optimize Ederken Mutlaka Kullanın

Yapay zekâ destekli reklam yönetimi sayesinde, reklamlarınızı çok daha optimize edilmiş şekilde yayınlatabilir, maliyetlerinizi düşürürken performansınızı önemli ölçüde artırabilirsiniz. Yapay zekâ, hedef kitle analizinden içerik optimizasyonuna, doğru zamanlama ve bütçe yönetiminin dönüşüm oranlarının artırılmasına kadar pek çok aşamada devreye girer. Özellikle büyük veri analizi ve makine öğrenimi teknikleri sayesinde, reklamlarınızın en doğru kişilere, en uygun zamanda ve en etkili içerikle ulaşmasını sağlayabilirsiniz.

Hedef Kitleniz ile İletişiminizi Güçlendirin

Web sitenize gelen kullanıcılara otomatik e-posta göndererek hedef kitleniz ile etkili bir iletişim kurun. Bu süreci otomatize ederek, birden fazla pazarlama uzmanı çalıştırmak yerine yapay zekânın gücünden yararlanabilirsiniz. Pazarlama otomasyonu sayesinde; e-posta, SMS ve WhatsApp gibi iletişim kanallarını kullanarak hedef kitleniz ile doğrudan temas kurabilir, ilişkilerinizi güçlendirebilirsiniz.

Yapay Zekâ Araçlarıyla Globale Açılın

Web sitenizin farklı dillerde yayınlayın. Hazırladığınız içeriklerin, görsellerin ve videoların farklı dillerde seslendirmesini sağlayarak o ülkenin adeta bir seslendirmecisi gibi sese dayalı pazarlama yapın. Böylece o ülkedeki varlığınıza doyurmuş olacaksınız. Yani belli pazarları seçip yurtdışı bazında ihracata adım atmak, ihracatımızı geliştirmek ve büyümek için yapay zekâ araçlarından faydalanın.

Rekabette Güçlü Kalın

Rekabette güçlü kalmak için yapay zekâ araçlarıyla rakiplerinizin hangi pazarda neler yaptığını, hangi içerikleri ürettiklerini, hangi araçları kullandıklarını, anahtar kelimeler ve sosyal medya alanındaki popülaritelerini inceleyin. Rakiplerinizle kıyaslayarak artılarını ve eksilerini belirleyin. Bu analiz sayesinde, rakiplerinizden öne çıkmaya ve fark yaratmaya çalışın. Yapay zekâ araçlarını kullanarak varlığınızı büyütüp yeni pazarlara açılmak, geniş yelpazede bir büyüme stratejisinin parçası olduğu için oldukça önemlidir.

■ SERKAN ÖZTÜRK